

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему:

“ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ”

Виконав: студент групи ОО(з)-41
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”
Перегінець Олександр Іванович

Керівник:
доктор економічних наук, професор
Баланюк Іван Федорович

Рецензент:
доктор економічних наук, професор
Левандівський Омелян Тарасович

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні та методичні засади обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством	6
1.1. Дефініція поняття “обліково-аналітичне забезпечення” та його структурні особливості.....	6
1.2. Інформаційне забезпечення управління підприємством.....	11
1.3. Нормативно-правове регулювання обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.....	15
РОЗДІЛ 2. Детермінанти забезпечення обліку, аналізу і контролю управління підприємством	21
2.1. Забезпечення облікових показників діяльності підприємства.....	21
2.2. Аналітичне забезпечення управління підприємством.....	29
2.3 Контроль забезпечення управління підприємством.....	41
РОЗДІЛ 3. Система обліково-аналітичного забезпечення суб’єкта господарювання	45
3.1. Специфіка організації та методика ведення управлінського обліку на підприємстві.....	45
3.2. Факторний аналіз обліково-аналітичних показників управління суб’єктом господарювання.....	51
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66
ДОДАТКИ	73

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Суть господарської діяльності полягає у виготовленні, розподілі, обміні та споживанні матеріальних благ. Цей процес залучає людей до складної системи взаємодії як між собою, так і з матеріально-речовими частинами виробництва. Ефективне управління такою діяльністю потребує визначення чітких цілей та планування шляхів їх досягнення, збору інформації про хід та результати господарської діяльності, прийняття зважених рішень щодо врегулювання виявлених відхилень від плану, контролю за виконанням прийнятих рішень, а також реалізації інших необхідних дій для забезпечення успішної роботи підприємства. Іншими словами, господарська діяльність – це динамічний процес, який потребує постійного управління та контролю.

Щоб досягти чітко визначених цілей, керівництво ставить конкретні завдання, обґрунтовує та обирає найкращі рішення, впроваджує систему контролю, забезпечує швидке реагування на виклики та оцінює досягнуті результати. Цьому сприяє обліково-аналітична діяльність, яка має важливе значення в управлінні підприємством. Вагомість ролі бухгалтера – ключової особи, що забезпечує ведення обліково-аналітичної діяльності на підприємстві, зростає у зв'язку з реформуванням вітчизняної економічної системи відповідно до міжнародних норм та стандартів. Сучасний бухгалтер – це не просто рахівник, який фіксує господарські операції, а кваліфікований фахівець, здатний не лише розуміти та оцінювати будь-які економічні явища, але й прогнозувати їх, пропонуючи напрями розвитку подій в стратегічній перспективі. З метою покращення цих та інших управлінських процесів на підприємствах слід впровадити обліково-аналітичну систему, яка буде об'єднувати бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Ця система стане єдиним цілісним механізмом, що охоплюватиме всі етапи управління: збір та підготовку інформації, її глибокий аналіз та всебічну оцінку. І оскільки потреба впровадження такої системи – важливий крок до розвитку та успіху будь-якого

підприємства, її ґрунтовний теоретико-методологічний аналіз складає актуальність нашого дослідження.

Об’єктом дипломної роботи виступає господарська діяльність ПрАТ “Більшівці-Риба” в операційній частині, пов’язаній із формуванням та організацією системи обліково-аналітичного забезпечення.

Предмет дипломної роботи складає сукупність принципів, методів та інструментів, пов’язаних із забезпеченням функціонування обліково-аналітичної системи управління підприємством.

Мета дипломної роботи полягає у розкритті теоретичних і методичних засад обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством, а також розгляді фінансово-господарської діяльності підприємства на основі даних бухгалтерського обліку, аналізу і контролю.

Виходячи з окресленої мети, доцільно розкрити наступні **завдання**:

- дослідити зміст поняття “обліково-аналітичне забезпечення” та визначити підходи щодо його трактування;
- встановити роль економічної інформації у системі обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємства;
- розглянути нормативно-законодавче регулювання обліково-аналітичної структури суб’єкта господарювання;
- охарактеризувати особливості ведення обліку, аналізу та контролю для забезпечення детермінант управління підприємством;
- проаналізувати специфіку ведення управлінського обліку;
- за допомогою факторного аналізу провести системну оцінку показників звітності підприємства.

Методи дослідження. Застосування діалектичного методу та системного підходу до оцінки економічних процесів і явищ дало нам можливість комплексно дослідити проблему формування системи обліково-аналітичного забезпечення. В ході дослідження застосовувались загальнонаукові (спостереження та порівняння, абстракції та логіки, індукції та дедукції, аналізу та синтезу, узагальнення), а також методи економічного аналізу.

Практичне значення дипломної роботи. Результати дослідження можуть бути використані для удосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством на вітчизняних підприємствах. Продемонстровані методи та моделі аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства можуть бути застосовані керівниками та фахівцями підприємств для прийняття обґрунтованих управлінських рішень і впровадження нових інформаційних технологій в управлінні підприємством.

Структура дипломної роботи окреслена предметом та завданнями дослідження. Вона містить вступ, три розділи, поділені на вісім підрозділів, висновки, список використаних джерел (52 позиції), 16 додатків, 28 таблиць, 1 рисунок. Основна частина тексту роботи викладена на 63 сторінках, загальний обсяг – 102 сторінки.

РОЗДІЛ 1

Теоретичні та методичні засади обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

1.1. Дефініція поняття “обліково-аналітичне забезпечення” та його структурні особливості

У динамічному середовищі ринкових відносин, зростання ризиків та еволюції вимог до бізнесу, підприємства стикаються з необхідністю оперативного реагування на зовнішні виклики. З огляду на це, пошук дієвих, практичних та раціональних методів керування роботою організації стає все більш актуальним. Цей процес потребує своєчасного та достовірного обліково-аналітичного забезпечення, адже прийняття ключових рішень, що визначають подальший вектор розвитку виробництва, галузі, а також економіки в цілому, опирається на аналіз та дослідження різних інформаційних джерел. В контексті менеджменту, для опису системи інформаційних ресурсів найбільш вживаним є термін “обліково-аналітичне забезпечення”. Однак, на даний момент не існує єдиного чіткого визначення цього поняття [1, с. 10].

Т.А. Гоголь трактує дане поняття, як частину інформаційної системи підприємства (дод. А), що має на меті збір, аналіз та обробку економічних даних. Також, на думку дослідниці, система обліково-аналітичного забезпечення дає можливість як внутрішнім, так і зовнішнім користувачам отримувати оперативну та правдиву інформацію, необхідну для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Завдяки цьому підприємство може стійко розвиватися [2, с. 20–21].

Водночас, Л.О. Волощук, характеризуючи зміст цього поняття приходить до думки, що цей термін варто вживати у широкому розумінні, як комплексний інструмент, який поєднує в собі різні підсистеми управління: обліку, аудиту та аналізу (дод. Б). Ці складові, за його переконанням, генерують, обробляють та аналізують інформацію, необхідну для прийняття ефективних рішень. Підсистема обліку – збирає та систематизує дані про господарську діяльність

підприємства. Підсистема аудиту – перевіряє достовірність та якість облікової інформації. Підсистема аналізу – досліджує та інтерпретує облікові дані, формуючи аналітичні звіти та прогнози. Перевагами системного підходу, Л.О. Волощук вважає єдність (узгоджена робота підсистем гарантує достовірність та повноту інформації), ефективність (оптимізує процес генерування та використання інформації) та обґрунтованість рішень (дає керівництву чітку картину для прийняття кращих управлінських рішень) [3, с. 330].

У своєму науковому дослідженні, Р.Ф. Бруханський детально описує одну із категорій обліково-аналітичного забезпечення – “обліково-інформаційне забезпечення”. Він вважає, що ця підсистема є доволі складною та продуманою. Вона поєднує в собі дані із внутрішніх та зовнішніх інформаційних джерел і має на меті відобразити об’єктивну та цілісну картину діяльності і стратегічного розвитку будь-якого суб’єкта господарювання [4, с. 198–199].

Л.С. Гангал розглядає обліково-аналітичне забезпечення як комплексний інструмент, що використовується для підтримки прийняття управлінських рішень. Цей інструмент складається з декількох підсистем, що збирають дані з різних джерел економічної інформації (фінансового, статистичного, оперативного, та управлінського обліку). Після обробки та аналізу, дані використовуються для формування різнопланових аналітичних звітів, які слугують важливою складовою прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Серед переваг такого підходу, на думку дослідниці, слід виокремити зменшення ризиків, пов’язаних з прийняттям невірних рішень, а також збільшення об’єктивності, прозорості і підзвітності в управлінні підприємством [4, с. 126].

Погоджується із думкою Л.С. Гангал вітчизняна фахівчиня О.В. Будько. У своїх напрацюваннях вона підкреслює, що обліково-аналітичне забезпечення не просто набір інструментів, а цілісна система. Її створення та функціонування повинні ґрунтуватися на принципах системного підходу. Це означає, що

система має враховувати всі аспекти діяльності суб'єкта господарювання – від оперативного управління до стратегічного планування. Вхідними даними для такої системи, на думку О.В. Будько, слугують показники, що характеризують ефективність роботи на кожному з етапів. Завдяки системному аналізу цих даних можна отримати комплексну картину діяльності підприємства [6, с. 208; 7, с. 288].

В свою чергу З.Б. Живко намагається систематизувати та викристалізувати певну модель системного підходу до трактування терміну “обліково-аналітичне забезпечення”. Узагальнивши основні структурні елементи даного твердження, він виокремлює сім принципів формування системи, які включають в себе: цілеспрямованість, єдність, взаємозв'язок, модульність, ієрархію, функціональність та динамічність.

Принцип цілеспрямованості надає чітке визначення мети та завдань, для яких формується обліково-аналітичне забезпечення. За принципом єдності усі компоненти обліково-аналітичного забезпечення повинні бути взаємопов'язаними та працювати як єдине ціле. Основою для цього слугує принцип взаємозв'язку, тобто узгодженості між різними елементами обліково-аналітичної системи. Принцип модульної побудови відповідає за побудову автономних частин (модулів), які можна легко об'єднувати та модифікувати. Ієрархічність дозволяє сформувавши чітку структуру підпорядкування і взаємодії між різними рівнями обліково-аналітичної системи. Відповідність обліково-аналітичного забезпечення потребам користувачів та виконуваним завданням окреслює принцип функціональності. При мінливих умовах розвитку підприємства, надзвичайно важливим стає принцип динамічності, який полягає у здатності обліково-аналітичної системи адаптуватися до нестабільних умов [8, с. 234].

А.Г. Загородній описує обліково-аналітичне забезпечення управління діяльністю підприємства як еволюційну форму організації бухгалтерського та аналітичного обліку. На його думку, ця система дає можливість приймати

обґрунтовані рішення, а також здійснювати контроль за їх виконанням [9, с. 98].

Т.Г. Камінська описує термін “обліково-аналітичне забезпечення” як постійний процес, що генерує потоки інформації, спеціально організовані для потреб планування, підготовки, аналізу та контролю виважених фінансових управлінських рішень. Дослідниця підкреслює його динамічний характер, описуючи обліково-аналітичне забезпечення як безперервний процес [10, с. 6].

На думку В.С. Лєня, сутність цього терміну розглядається у контексті організованої внутрішньої структури підприємства, яка збирає дані бухгалтерського обліку та зовнішню інформацію. Ця система використовується для аналізу та генерації звітності у зручному форматі для внутрішніх і зовнішніх користувачів інформації. Як зазначає фахівець, саме завдяки обліково-аналітичній системі суб'єкт господарювання має можливість сформувати необхідне інформаційне забезпечення, щоб керувати фінансовою, збутовою та виробничо-господарською діяльністю. Практична реалізація такої моделі, на думку дослідника, відбувається за допомогою використання методів обліку, аналізу, контролю та планування [11, с. 287].

Економічне середовище, в якому оперує суб'єкт підприємництва, постійно еволюціонує. Таких припущень дотримується у своїх напрацюваннях Н.В. Оляднічук. Він вказує на те, що дана тенденція обумовлена як внутрішніми, так і зовнішніми чинниками, на які система обліково-аналітичного забезпечення змушена реагувати. Внаслідок цього відбувається постійна адаптація та трансформація обліково-аналітичної системи, що, в свою чергу, генерує нову інформацію для користувачів. Цей безперервний зворотний зв'язок між системою та користувачами забезпечує динамічну відповідність економічного середовища потребам суб'єкта підприємництва.

На думку Н.В. Оляднічука, економічна діяльність та ефективність підприємства вимагають постійного удосконалення обліково-економічного забезпечення. Це необхідно для того, щоб система показників відповідала потребам глибокого аналізу обліково-аналітичної інформації. Такий аналіз, в

свою чергу, дозволить задовольнити запити внутрішніх та зовнішніх користувачів [12, с. 17].

П.Р. Пуцентейло вважає обліково-аналітичне забезпечення доволі складною інструментально-методичною системою господарського обліку і аналізу, яка використовується для прогнозування майбутніх фінансових результатів і ризиків, а також забезпечення стабільної роботи підприємства. Окрім цього, дослідник наголошує на важливості даного поняття в системі управління. Без належного обліково-аналітичного забезпечення суб'єкт господарювання не в змозі прийняти оперативні рішення чи виявити проблеми, знайти шляхи їх вирішення. Звідси, якість таких даних прямопропорційно впливає на ефективність роботи підприємства [13, с. 229].

Систематизувавши думки вітчизняних дослідників щодо трактування поняття “обліково-аналітичне забезпечення” (в контексті управління діяльністю підприємства), слід дати власну проміжну характеристику його змісту.

Обліково-аналітичне забезпечення, на нашу думку, представлене як упорядкована система, що відповідає чітко визначеним цілям управління. Вона включає в себе добір та аналіз бухгалтерської інформації для отримання даних, необхідних для обґрунтування та прийняття управлінських рішень. Важливим аспектом цієї системи є вибір показників, які відповідають реальним економічним умовам. Сформована система обліково-аналітичного забезпечення, незалежно від параметрів, націлена на кінцевий результат, який перш за все розкриває ступінь економічної ефективності підприємства. В умовах значних економічних новацій ця система вимагає постійної адаптації (удосконалення) багатьох показників, а також вибору аргументованих критеріїв – орієнтиру управління. Ці показники слугують інформаційною базою для всеохоплюючого аналізу масивів обліково-аналітичної інформації, що забезпечують потреби внутрішніх та зовнішніх користувачів.

1.2. Інформаційне забезпечення управління підприємством

Бухгалтерський облік слугує фундаментом для всієї інформаційної підтримки системи управління. Спільно з економічним аналізом вони формують систему обліково-аналітичного забезпечення, що дає можливість ефективно здійснювати управління суб'єктом господарювання. Вивчаючи сутність обліково-аналітичної інформації Т.О. Гуренко робить висновок про два ключові значення складової “аналітична”. З одного боку, аналітична інформація виступає елементом облікової інформаційної сукупності, відповідаючи стандартам аналітичності. З іншого боку, аналітична інформація являє собою тип економічної інформації, що генерується з облікової інформації внаслідок застосування управлінських функцій: аналізу та синтезу [14, с. 206–210].

Іншими словами, обліково-аналітична інформація – це сукупність даних, що генеруються в рамках бухгалтерського обліку (як синтетичного, так і аналітичного) та доповнюються результатами економічного аналізу. Облікова інформація, після обробки її економічним аналізом, стає аналітичною. Облікова складова містить усю інформацію бухгалтерського обліку, до якої належать дані аналітичного та синтетичного характеру [13, с. 226].

На думку Т.О. Гуренка, обліково-аналітичне забезпечення потрібно розглядати як комплексний процес, що охоплює:

- збір та обробку даних (сюди входить збір інформації з різних джерел (бухгалтерські записи, статистичні дані, звіти тощо), її реєстрація, узагальнення та збереження);
- аналіз інформації (дані використовуються для проведення різноманітних аналітичних досліджень, що дозволяють отримати нові знання про діяльність підприємства);
- підготовку інформації для прийняття рішень (результати аналізу використовуються для підготовки звітів та інших документів, які допомагають керівництву приймати обґрунтовані управлінські рішення) [14, с. 206–207].

На переконання С.Л. Макоди, управлінська діяльність на підприємстві неможлива без якісного інформаційно-аналітичного забезпечення, яке: розкриває закони, принципи та тенденції економіки, даючи чітке розуміння середовища, в якому працює підприємство; підсилює науково-економічну обґрунтованість стратегій, планів, тактик і нормативів, роблячи їх більш ґрунтовними та реалістичними; відстежує виконання планів і дотримання нормативів, забезпечуючи контроль над діяльністю підприємства; виявляє резерви для підвищення ефективності виробництва, допомагаючи знаходити можливості для оптимізації; оцінює економічну ефективність використання ресурсів, показуючи, наскільки раціонально вони використовуються; прогнозує результати діяльності, дозволяючи передбачити ймовірні сценарії розвитку подій; досліджує комерційний ризик, допомагаючи мінімізувати ймовірні втрати; провадить порівняльний розгляд маркетингових заходів, визначаючи їхню ефективність; готує аналітичні матеріали, що слугують основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [15, с. 133].

О.В. Пархоменко описує інформаційно-аналітичне забезпечення управління підприємством як сукупність:

- всієї інформації, що використовується суб'єктом господарювання. Це може включати дані про внутрішні та зовнішні процеси, ринкові умови, конкурентів, фінансові показники тощо;
- специфічних способів аналітичної обробки інформації. Ці методи використовуються для перетворення даних на корисні знання, які можуть допомогти у прийнятті кращих управлінських рішень;
- діяльності фахівців, які працюють з інформацією. Ці фахівці збирають, обробляють, аналізують та візуалізують інформацію, а також готують аналітичні звіти та рекомендації для керівництва.

Таким чином, автор приходять до думки, що інформаційно-аналітичне забезпечення є важливим компонентом будь-якої ефективної системи управління [16, с. 8].

На переконання Р.П. Юзви, інформація – це основа для прийняття правильних управлінських рішень. Для того, щоб дана система працювала ефективно, важливо постійно досліджувати та аналізувати, яким чином відбуваються процеси управління та руху інформації. Щоб глибше пізнати сутність інформаційного забезпечення дослідник наводить трактування цього поняття відомими вітчизняними економістами – Анатолієм Даниловичем Шереметом та Михайлом Семеновичем Пушкарем. За визначенням першого фахівця, інформація – це сукупність фактів, даних та результатів спостережень, що розширюють наш світогляд. Натомість останній дослідник підкреслює, що інформація – це цеглинки, з яких будується процес прийняття управлінських рішень. Без неї неможливо зрозуміти контекст, розглянути всі можливі варіанти та зробити правильний вибір. Тому інформація – це ключовий ресурс для будь-якого керівника [17, с. 92].

Інформаційна основа – це “кістяк” обліково-аналітичного забезпечення кожного підприємства. Як слушно зазначає С.П. Барановська, будь-яка інформаційно-комунікаційна система, включаючи обліково-аналітичну, не може функціонувати без двох ключових компонентів: програмного забезпечення та бази даних. Програмне забезпечення – це комплекс програм, документів, процедур та операцій, що забезпечують роботу комп'ютерної системи. Програмне забезпечення допомагає технічним засобам реалізовувати різноманітні задачі та робить роботу з системою максимально зручною для користувачів. Натомість база даних містить інформацію за визначений період. До неї входить обліково-аналітичні відомості про внутрішніх та зовнішніх користувачів (дод. В) [18, с. 10].

Щоб забезпечити чітке розуміння облікової інформації як для учасників її підготовки на господарстві, так і для користувачів, вона має відповідати ряду ключових принципів:

- цільова спрямованість: інформація має бути чітко адресована й відповідати потребам конкретних користувачів;

- правдивість: інформація має бути точною, вірною й відповідати реальному стану справ;
- оперативність: дані мають оновлюватися й надаватися вчасно, щоб забезпечити прийняття обґрунтованих рішень;
- матеріальність: дані мають бути суттєвими й впливати на прийняття рішень;
- аналітичність: дані мають бути представлені в зручному для аналізу форматі;
- важливість: інформація має бути корисною й мати цінність для користувачів;
- об'єктивність: дані мають бути неупередженими й не спотвореними;
- надійність: інформація має бути вірогідною й мати високу ступінь достовірності;
- повнота: дані мають бути всебічними й охоплювати всі аспекти діяльності підприємства.

Забезпечення вищезазначених принципів гарантує, що облікова інформація буде якісною й корисною для всіх зацікавлених сторін [17, с. 93].

Менеджмент потребує інформації. Щоб удосконалювати свою роботу та розвивати підприємство, керівництво використовує дані обліку та аналітики. Це веде до кращого використання інформації, але, водночас, потребує більше витрат ресурсів на її збирання та обробку. Тому важливо розшукувати нові засоби ефективного використання обліково-аналітичного забезпечення у менеджменті. Важливо, щоб обліково-аналітичний механізм був адаптований до потреб конкретного підприємства. Він має бути гнучким, щоб його можна було змінювати в міру розвитку господарства. Важливо, щоб усі користувачі механізму розуміли, як він працює, і могли правильно використовувати його дані [14, с. 207].

Класифікація обліково-аналітичної інформації тісно пов'язана з структурою управління підприємством. Використання певного групування дає можливість чітко структурувати інформацію, необхідну для управління, та

зробити її більш доступною для різних підрозділів. Далі інформація може бути поглиблена за: видами матеріалів і сировини (це дає змогу отримати детальну картину використання ресурсів у виробничому процесі), засобами праці (дозволяє проаналізувати ефективність використання обладнання та інших виробничих ресурсів), продукцією (надає інформацію про собівартість, ціноутворення, рентабельність та інші показники продукції), специфікою економічних зв'язків та відносин (дозволяє оцінити вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на діяльність підприємства). В кінцевому результаті, обліково-аналітична інформація стає цінним інструментом для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях [17, с. 93-94].

Таким чином, інформаційною основою для управління діяльністю підприємства має бути чітко структурована обліково-аналітична система. Ця система об'єднує дані бухгалтерського обліку та аналітичні показники, які генеруються на їх основі. Завдяки цьому вона допомагає приймати обґрунтовані управлінські рішення на всіх рівнях. Ефективність роботи обліково-аналітичної системи залежить від безперервної взаємодії її трьох ключових компонентів: обліку (збору та систематизації інформації про всі аспекти діяльності підприємства), аналізу (вивчення та інтерпретації даних для виявлення закономірностей, проблемних зон та потенційних резервів) та аудиту (незалежної перевірки достовірності та об'єктивності інформації, а також дотримання встановлених правил та процедур). Лише за умови постійної та злагодженої роботи цих трьох компонентів обліково-аналітична система може стати дійсно ефективним інструментом управління діяльністю підприємства.

1.3. Нормативно-правове регулювання обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

Практика ведення бухгалтерського обліку на сьогоднішньому етапі розвитку вимагає оновлених методологічних засад, розробка яких потребує

грунтовних досліджень. До переходу до ринкової економіки дослідження з бухгалтерського обліку не були настільки затребуваними. Сьогодні ж, з огляду на реформування вітчизняного бухгалтерського обліку згідно з міжнародними стандартами, виникає потреба в чіткому регулюванні цієї сфери на національному рівні. Практика інших країн показує, що не існує єдиного універсального підходу до цього питання. Оптимальний варіант для України можна буде знайти лише після ретельного вивчення та аналізу досвіду інших країн, а також проведення власних наукових досліджень.

Держава через правове регулювання наводить лад у царині бухгалтерії. Законодавство – це серцевина та фундамент правового регулювання. Воно складається з загальнообов'язкових правових актів, які розробляються та затверджуються органами державної влади за умов дотримання чіткої процедури та у визначеній формі. Необхідно чітко розмежовувати нормативні акти, що мають офіційну форму та видаються від імені держави, та конкретні норми права, які є окремими положеннями в цих актах. Останнім часом питанням обліку приділяється значна увага, тому інструкції з його організації випускаються як державні акти [19, с. 34].

Для ведення бухгалтерського обліку в Україні всі підприємства та організації повинні керуватися Законом “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”. Цей закон є ключовим нормативним актом, що визначає порядок ведення бухгалтерського обліку [20].

Незважаючи на прийняття закону, у ньому все ще залишається багато спірних моментів. Так, Л.Г. Ловінська зазначає, що закон не подає чіткого визначення державного регулювання бухгалтерського обліку, не окреслює його суб'єктів, об'єктів, а також не описує склад та підпорядкованість компонентів національної облікової системи. Це, на її переконання, призводить до нерегульованості у практичній площині аспектів відповідності розробки та виконаних методів підтримки бухгалтерського обліку. Авторкою наголошується також відсутність уніфікованих підходів до реформування обліку в різних сферах вітчизняної економіки [21, с. 145].

Окрім вже згаданого Закону, важливу роль у нормативному регулюванні обліку відіграють Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО). Ці стандарти конкретизують та доповнюють положення Закону, встановлюючи чіткі правила ведення обліку для різних господарських операцій, активів, зобов'язань та інших аспектів діяльності підприємств

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку розробляються та затверджуються Міністерством фінансів України. Ці нормативні документи окреслюють уніфіковану методологію ведення обліку, а також складання фінансових звітностей для усіх суб'єктів вітчизняного господарювання. При цьому національні П(С)БО не повинні суперечити міжнародним стандартам бухгалтерського обліку. Державні інституції виконавчої влади займаються розробкою методичних рекомендацій щодо застосування П(С)БО. Вони враховують галузеву специфіку ведення бухгалтерського обліку та допомагають підприємствам правильно застосовувати П(С)БО у своїй роботі [19, с. 34].

В.А. Шпак для систематизації термінології пропонує розділити нормативні акти, що регулюють бухгалтерський облік, на дві категорії:

- норми (закони, інструкції, положення та інші методичні вказівки). Ці документи визначають порядок ведення бухгалтерського обліку;
- правила (посадові інструкції, положення про облік на підприємстві, штатний розпис та інші). Ці документи встановлюють систему взаємовідносин між учасниками ведення обліку [22, с. 69].

Втім, на нашу думку, така структуризація не виключає й більш деталізованої класифікації підходів до визначення нормативно-правового регулювання обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

На думку О.В. Комасюка, в сучасних умовах постійних економічних перетворень постають доволі наболілі питання щодо ролі влади у врегулюванні обліково-аналітичного забезпечення управління господарською діяльністю на підприємстві. Зокрема, автор роздумує над питаннями шкоди надмірного контролю з боку держави цій системі; балансу між свободою та контролем (як

знайти оптимальний баланс між необхідністю регламентації бухгалтерського обліку та збереженням гнучкості та адаптивності цієї системи); кому вигідні правила ведення обліку (чи відповідають чинні норми потребам усіх учасників економічного процесу) [19, с. 35–36].

Вітчизняна фахівчиня І.А. Белоусова дає доволі розгорнуту характеристику регулювання обліково-аналітичних систем у європейській практиці та вдається до порівняння ключових економічних складових цих систем нарівні з ситуацією у нашій державі. Вона зазначає, що Україна – одна з тих країн, де бухгалтерський облік жорстко контролюється державою. Цей контроль спрямований, перш за все, на забезпечення правильного нарахування та сплати податків. Варто зауважити, що, на думку І.А. Белоусової, Україна – унікальний випадок, щонайменше в Європі, адже у питаннях нормативного регулювання обліково-аналітичного забезпечення вона йде власним шляхом. Законом встановлено єдиний спосіб регулювання бухгалтерської діяльності на підприємстві чи організації – державний. Також, Україна відрізняється від інших країн Європи тим, що не використовує саморегулювання або суспільне регулювання бухгалтерської професії. Тому аналіз нормативно-правової бази обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством ми розглядаємо, здебільшого, в контексті державних нормативних актів [23, с. 4–5].

М.С. Мартишко підкреслює важливість нормативної бази, що формує фундамент для ведення бізнесу. Ця база складається не лише з міжнародних та національних регулюючих механізмів, але й з документів, що діють на рівні конкретного підприємства. Всі ці компоненти в сукупності створюють інформаційне середовище, яке визначає основні принципи роботи та розвитку компаній [1, с. 12].

За даними науковців, система нормативного регулювання обліково-аналітичного забезпечення налічує приблизно від двох до п'яти структурних рівнів. О.В. Комасюк виділяє чотири ключові рівні такого регулювання

(дод. К) – міжнародний, регіональний, національний та внутрішній (рівень підприємства).

Фінансовий облік у кожній країні ґрунтується на власних національних стандартах. Ці стандарти застосовуються лише в межах країни, але деякі з них, наприклад загально визнані принципи бухгалтерського обліку (GAAP), здобули значний вплив на міжнародні стандарти завдяки економічним факторам.

В рамках одного регіону можуть діяти регіональні стандарти обліку, які є обов'язковими для виконання в кількох країнах. Наприклад, в Європі створюються власні розпорядження для країн-учасниць Європейського економічного співтовариства. Ці стандарти мають силу закону, а тому їхнє виконання є обов'язковим. Вплив стандартів на організацію і ведення фінансового обліку в окремих країнах досягається завдяки тому, що розробка кожного стандарту триває більше десяти років. Протягом цього часу стандарт узгоджується з кожною країною. Після узгодження стандарт набирає чинність в законодавстві цих країн. Таким чином, регіональні стандарти бухгалтерського обліку забезпечують уніфікацію облікових практик в рамках одного регіону.

Міжнародна стандартизація у сфері фінансової звітності та обліку виникла у другій половині ХХ ст. з ініціативи професійних бухгалтерських організацій з багатьох країн світу. Завдяки їхнім зусиллям було створено спеціальний Комітет, що відповідає за затвердження міжнародних стандартів обліку і звітності, які здобувають глобального поширення та стають дедалі більш стандартизованими у світовій практиці.

Окремі аспекти роботи кожного підприємства мають регулюватися власними нормативними управлінськими актами. Ці акти формують ще один – четвертий (внутрішній) рівень нормативного регулювання обліково-аналітичного забезпечення [19, с. 39–40].

Отож, зазначимо, що система обліку та аналітики на підприємстві створюється для того, щоб дати як зовнішнім, так і внутрішнім користувачам інформацію, необхідну для прийняття правильних управлінських рішень в умовах конкурентного середовища та невизначеності. Обліково-аналітична

система на підприємстві – це організована структура, що збирає дані про господарську діяльність, а також зовнішню інформацію, не пов'язану з обліком. Ця система використовує дані для аналізу та генерує звіти для внутрішніх і зовнішніх користувачів у зручному для них форматі. Система обліково-аналітичного забезпечення – це частина обліково-аналітичної системи, яка генерує кінцевий продукт, наприклад, звіти, розрахунки, аналітичні довідки та обґрунтування. Обліково-аналітичне забезпечення – це основа для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Завдяки цій підсистемі керівництво підприємства отримує чітку картину його діяльності. Ефективна організація обліково-аналітичного забезпечення – це шлях до підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Як підсумок, зауважимо, що нормативно-правова основа відіграє ключову роль у розумінні суті системи обліково-аналітичного забезпечення. Розвиток української економіки, як на загальнонаціональному, так і на рівні окремих підприємств, значною мірою залежить від реформаторських змін, що зумовлені європейським напрямом розвитку. Ці зміни мають на меті максимізувати ефективність як національної економіки, так і кожного окремого підприємства. Вимоги до ведення та оформлення обліково-аналітичної інформації регулюються принципами бухгалтерського обліку, які закріплені у ряді нормативних актів (Законі України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартах бухгалтерського обліку і фінансової звітності та інших внутрішньогосподарських документах.

РОЗДІЛ 2

ДЕТЕРМІНАНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

2.1. Забезпечення облікових показників для управління підприємством

Система обліку та аналізу формується під дією низки факторів та має певну галузеву специфіку. Управлінські запити та особливості ведення обліку на підприємстві є складною та багатогранною системою, яка потребує детального аналізу [1, с. 32–33].

Приватне акціонерне товариство “Більшівці-Риба” (ПрАТ “Більшівці-Риба”) – це підприємство, що займається розведенням риби та веде сільське господарство. Провадить виробничу, комерційну та іншу діяльність, спрямовану на отримання вигоди, реалізуючи потреби суспільства в товарах і послугах. Нормативною базою для діяльності харчового виробництва є державні законодавчі акти: Закони України “Про підприємництво” (від 07.02.1991 №698-ХІІ), “Про господарські товариства” (від 19.09.1991 №1576-ХІІ) та внутрішні документи (Установчий договір, Статут, Облікова політика).

Підприємство очолює директор – Януш Володимир Миколайович. Під його керівництвом працюють: головний бухгалтер (відповідає за ведення бухгалтерського обліку та фінансову звітність), головний агроном (керує агрономічною службою, розробляє плани вирощування сільськогосподарських культур, організовує роботи з догляду за ними), головний інженер (очолює інженерно-технічну службу, відповідає за експлуатацію та ремонт техніки, будівництво та реконструкцію об'єктів підприємства), заступник директора виробництва по транспорту (керує транспортною службою, організовує перевезення вантажів та особового складу), заступник директора з заготівлі (відповідає за заготівлю сировини та матеріалів). Кожен з цих керівників керує командою спеціалістів у відповідних функціональних відділеннях.

Структуру управління підприємством можна наочно побачити на рис. 2.1.

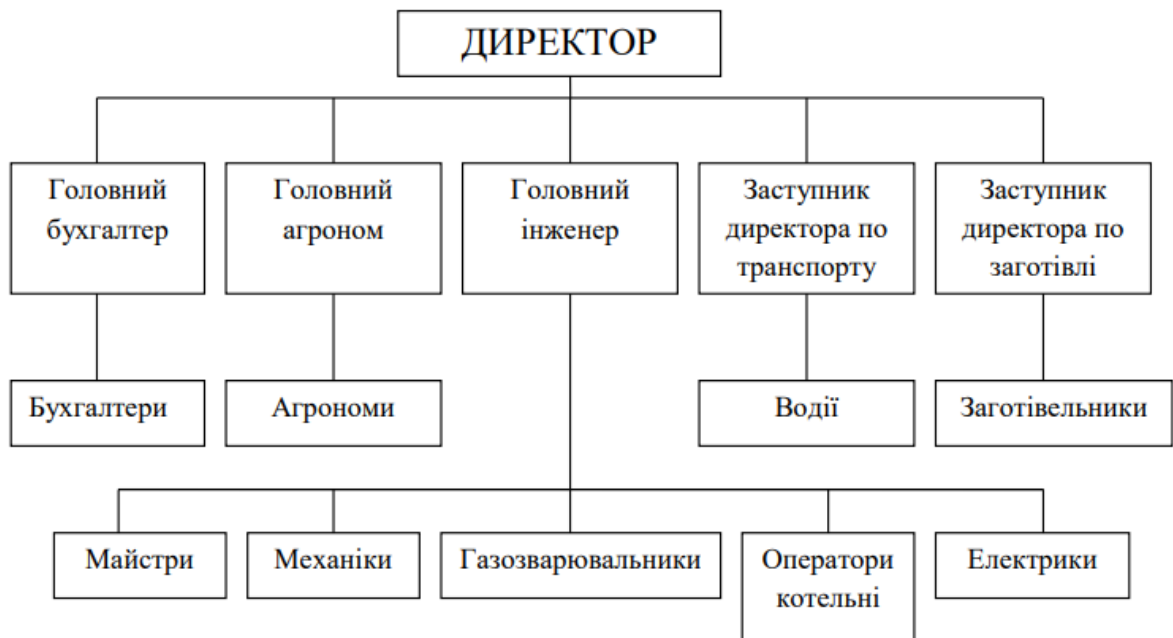

Рис 2.1 Схема адмінперсоналу ПрАТ «Більшівці-Риба»

Джерело: розроблено автором.

Баланс підприємства – фундамент обліково-аналітичного забезпечення. Саме він дає керівництву чітке уявлення про фінансовий стан компанії, що, в свою чергу, є ключем до прийняття обґрунтованих та ефективних управлінських рішень. Якісна, своєчасна та змістовна інформація, отримана з балансу, на пряму впливає на результативність ведення бізнесу, його успішність та конкурентоспроможність [24, с. 253].

Ключовими елементами балансу, що визначають фінансовий стан суб'єкта господарювання та його динаміку виступають:

- активи (ресурси, контрольовані підприємством, які ймовірно призведуть до отримання економічної вигоди у майбутньому);
- зобов'язання (борги підприємства, які призведуть до зменшення його економічної вигоди у майбутньому);
- власний капітал (частина активів підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань).

Аналіз цих елементів балансу допомагає користувачам краще зрозуміти фінансову позицію підприємства та зробити обґрунтовані висновки щодо його майбутніх перспектив [19, с. 61].

Облік нематеріальних активів. Нематеріальні активи – важлива категорія активів, яка охоплює широкий спектр прав та ресурсів, що мають цінність для підприємства. Вартість придбаних або створених нематеріальних активів відображається в бухгалтерському обліку ПрАТ “Більшівці-Риба” на підставі документів, що підтверджують їх придбання/створення. Ця вартість дебетується на рахунок 12 «Нематеріальні активи» та кредитується на рахунок 15 “Капітальні інвестиції” [25].

ПрАТ “Більшівці-Риба” веде детальний облік нематеріальних активів, розділяючи їх за видами та присвоюючи кожному об’єкту унікальний інвентарний номер. Вартість активів фіксується у цілих гривнях, без урахування копійок. Якщо при оприбуткуванні активу виникають копійки, їх одразу списують на витрати виробництва. Для ведення аналітичного обліку використовуються інвентарні картки чи спеціальна книга, де для кожного об’єкта нематеріального активу (за винятком гудвілу та негативного гудвілу) передбачено окремий запис. Облік гудвілу та негативного гудвілу ведеться більш детально, з розбивкою за об’єктами придбання. В цілому, синтетичний, а також аналітичний облік нематеріальних активів на ПрАТ “Більшівці-Риба” здійснюється за допомогою спеціального журналу-ордера № 4А с.г.

Згідно з П(С)БО 8 “Нематеріальні активи”, підприємство амортизує нематеріальні активи протягом періоду їх корисної служби. Цей період визначається підприємством на момент визнання даного об’єкта активом (тобто при його зарахуванні на баланс) (дод Д.).

Облік незавершених капітальних інвестицій. Витрати, які понесені на створення або удосконалення об’єктів основних засобів, до моменту їх введення в експлуатацію, вважаються незавершеними капітальними вкладеннями. ПрАТ “Більшівці-Риба” веде детальний облік незавершених капітальних інвестицій, розділяючи витрати по кожному об’єкту окремо. Цей процес ґрунтується на принципах, встановлених у П(С)БО 7, 8 та розділі 9 “Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів”, що стосуються незавершених капітальних інвестицій в необоротні матеріальні активи [26].

Вартість придбання або створення необоротних активів, як матеріальних, так і нематеріальних, обліковується за дебетом рахунку 15 “Капітальні інвестиції”. Зменшення ж цієї вартості (наприклад, введення в експлуатацію або прийняття до обліку нематеріальних активів) відображається за кредитом цього ж рахунку [25].

Облік основних засобів. Основні засоби – це певні нематеріальні ресурси, що використовуються суб’єктом господарювання задля реалізації у виробничому, логістичному, орендному та інших процесах послуг. Ці активи мають певний очікуваний термін експлуатації, що складає більше, ніж один рік (у окремих випадках – операційний цикл, якщо за терміном він становить більше року) [27].

Вартість основних засобів, що застосовуються у виробничій діяльності ПрАТ “Більшівці-Риба”, обліковується на рахунку 10 “Основні засоби” з розбивкою за субрахунками (рахунками другого порядку). Застосування субрахунків (рахунків другого порядку) дозволяє деталізувати облік основних засобів за видами, групами, місцями розташування та іншими ознаками. Це забезпечує більш чіткий контроль за рухом основних засобів та їх вартістю [28, с. 49].

Завдяки тривалому використанню у виробництві (протягом декількох виробничих циклів) основні засоби зберігають свою первісну форму та властивості. Проте, з часом вони піддаються зносу, а їх вартість частково включається до собівартості виробленої продукції. Дебетові обороти рахунку 10 відображають збільшення вартості основних засобів, а кредитові – їх зменшення. Зміна балансової вартості основних засобів може відбуватися внаслідок їх надходження, вибуття, поліпшення, дооцінки або уцінки [25].

Аналітичний облік на ПрАТ “Більшівці-Риба” ведеться по кожному об’єкту основних засобів окремо. Амортизація нараховується за прямолінійним методом, тобто рівномірно протягом очікуваного періоду корисного використання об’єкта. З моменту вибуття основних засобів з підприємства їх амортизація припиняється. Цю подію обов’язково слід фіксувати у щомісячній

Відомості нарахування амортизації, де відображаються всі зміни, пов'язані з надходженням та вибуттям основних засобів, а також інших необоротних активів. В даній відомості представлено класифікацію основних засобів, їх розподіл за групами та відповідними рахунками. Також відображається нарахована амортизація на надходження та вибуття основних засобів. Для надходжень амортизація дораховується до попереднього періоду, а для вибуття – вираховується (дод. Т).

Облік запасів. Запаси – це резерв матеріальних ресурсів (знарядь праці, предметів споживання та інших цінностей), які акумулюються на складах чи інших спеціально відведених місцях задля їх подальшого використання [29].

2-й клас Плану рахунків “Запаси” поділяється на два підкласи, призначені для обліку різних видів запасів:

– Рахунок 20 “Виробничі запаси” використовується для обліку запасів, які безпосередньо використовуються у виробництві, таких як сировина, матеріали, напівфабрикати та готова продукція;

– Рахунок 22 “Малоцінні та швидкозношувані предмети” використовується для обліку допоміжних матеріалів, інструментів, приладдя, спецодягу та інших предметів, які швидко зношуються або мають малу вартість [25].

Система первинних документів для обліку виробничих запасів на ПрАТ “Більшівці-Риба” охоплює три основні групи документів:

– акти, що фіксують надходження і оприбуткування певних видів запасів;

– акти складського обліку, а також внутрішнього переміщення певних видів запасів;

– акти оформлення відпуску або ж списання сировини та матеріалів на власні чи виробничі потреби [30, с. 52–53].

Облік дебіторської заборгованості. непогашені борги перед підприємством за товари, послуги або роботи вважають дебіторською заборгованістю. На ПрАТ “Більшівці-Риба” облік такої заборгованості

визначається згідно П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”. Підприємство застосовує рахунок 36 “Розрахунки з покупцями та замовниками” для систематизації облікових даних поточної дебіторської заборгованості [25].

Серед первинних документів, які ПрАТ “Більшівці-Риба” використовує для засвідчення погашення заборгованостей є: виписки з банківського рахунку (дод. И), акти виконаних робіт/послуг, платіжні доручення, прибуткові касові ордери (дод. К).

Облік грошових коштів. Серед усіх активів підприємства, грошові кошти вирізняються найвищою ліквідністю, адже їх можна без проблем та за короткий час використовувати для розрахунків з поточними кредиторами. ПрАТ “Більшівці-Риба” здійснює розрахункові операції як у готівковій, так і в безготівковій формах.

Задля прийому готівки в касу здійснюється оформлення прибуткового касового ордера (дод. К), до якого заповнюється спеціальна квитанція, що повинна бути завірена печаткою компанії та видана платнику. В разі, якщо кошти надходять на підприємство з банку, дана квитанція не заповнюється, а печатка може не ставитися. Видача готівки із каси підприємства здійснюється через оформлення видаткового касового ордера (дод. Л). Касир зобов'язаний заносити кожен касовий ордер до касової книги у двох примірниках. Один примірник залишається в касовій книзі, а другий слугує звітом касира. Спільно з касовими ордерами, даний звіт здається в бухгалтерію (дод. И).

Облік грошових коштів на ПрАТ “Більшівці-Риба” ведеться на рахунках 3, 4 та 6 класу. Основним є рахунок 30 “Каса”. Правила безготівкових розрахунків регламентуються “Інструкцією про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг”, затвердженою постановою Правління Національного банку України №163 від 29 липня 2022 року [31].

Облік капіталу. ПрАТ “Більшівці-Риба” володіє диверсифікованим портфелем ресурсів, включаючи матеріальні, нематеріальні та фінансові активи. Власний капітал – це складова активів суб'єкта господарювання, яка

залишається після сплати зобов'язань. Зареєстрований капітал ПрАТ “Більшівці-Риба” обліковується на рахунку 40 “Зареєстрований (пайовий) капітал”. На цьому рахунку, зокрема, міститься інформація про статутний капітал підприємства (субрахунок 401 “Статутний капітал”). Станом на 31.12.2023 року розмір статутного капіталу підприємства становить 602 280 грн. Рахунок 42 “Додатковий капітал” використовує ПрАТ “Більшівці-Риба” для відображення у облікових актах інформації про додатковий капітал, який станом на 31.12.2023 року складає 32 703 грн. На рахунку 43 “Резервний капітал” здійснюється ведення підприємством обліку резервного капіталу. Станом на 31.12.2023 року він становить 2 000 грн. [25].

Окрім зазначених елементів балансу, ПрАТ “Більшівці-Риба” проводить облік: нерозподіленого прибутку, що залишився після виплати дивідендів, поповнення резервного капіталу та інших розподілів, за поточний та попередні роки; непокритих збитків, якщо такі мали місце, за поточний та попередні роки; використаного в поточному році прибутку, включаючи виплату дивідендів, спрямування на розвиток, інші напрямки використання. Для цієї мети Товариство використовує рахунок 44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”.

Облік розрахунків за короткостроковими та довгостроковими позиками банків ведеться на підприємстві на рахунках 50 “Довгострокові позики” та 60 “Короткострокові позики”. Облік оплати праці відбувається поетапно. На основі штатного розпису (дод. Н) відбувається облік руху особового складу ПрАТ “Більшівці-Риба”. Підставою для прийняття на роботу слугує певний наказ (розпорядження) (дод. П). Для обліку відпрацьованого часу на підприємстві розробляють Табелі обліку робочого часу (дод. Р), на основі якого складається розрахунково-платіжна відомість на кожного працівника підприємства (дод. С). Використання зазначених внутрішніх документів підприємства є важливою складовою правильного нарахування та виплати заробітної плати (рахунок 66 “Розрахунки з оплати праці”) і страхових розрахунків (рахунок 66 “Розрахунки за страхуванням”) працівникам [25].

На ПрАТ “Більшівці-Риба” для обліку операцій, пов'язаних з виплатами та отриманням коштів від засновників та учасників товариства, використовується рахунок 67 “Розрахунки з учасниками”. Для обліку доходів на підприємстві використовують 7 клас рахунків (70 “Доходи від реалізації”, 79 “Фінансові результати” та їх субрахунки). За допомогою рахунку 90 “Собівартість реалізації” ПрАТ “Більшівці-Риба” відображає інформацію про собівартість проданих товарів, готової продукції, наданих послуг та виконаних робіт. Для відображення витрат звітного періоду застосовуються рахунки 9 класу (92 “Адміністративні витрати”, 93 “Витрати на збут”, 94 “Інші операційні витрати”). Також 9 клас Плану рахунків використовується Товариством задля здійснення обліку фінансових витрат (рахунок 95 “Фінансові витрати”) [25].

Отже, обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством ПрАТ “Більшівці-Риба” є базою для формування певних потоків облікової інформації, що використовуються керівниками товариства у процесі його управління (прийняття своєчасних, об'єктивних та далекоглядних рішень). Враховуючи проаналізовані особливості ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, слід зазначити, що правильна та об'єктивна його організація – надзвичайно важливий і трудомісткий процес, що вимагає оперативності в отриманні правдивої, повної та неупередженої інформації. Практичне втілення зазначених заходів допоможе підвищити ефективність роботи підприємства у сучасних умовах ведення господарської діяльності та дозволить сформувати повноцінну систему обліково-аналітичного забезпечення його управління.

2.2. Аналітичне забезпечення управління підприємством

Ефективність економічного аналізу на підприємстві значною мірою залежить від його інформаційного забезпечення. Окрім економічних даних, для проведення аналізу використовуються також технічні, технологічні та інші види інформації. Джерелами інформації можуть бути нормативно-планові

документи, бухгалтерська облікова документація та інші джерела. Незважаючи на те, що усі вони відіграють важливу роль, саме бухгалтерський облік та звітність є ключовими для аналітичного забезпечення управління підприємством. Це зумовлює необхідність ретельного дослідження їх взаємодії з системою бухгалтерського обліку ПрАТ “Більшівці-Риба” [32, с. 70].

Окрім визначення теоретико-методологічних засад побудови аналізу на конкретному підприємстві, не менш важливим є дослідження напрямів впровадження аналітичного підрозділу в загальну систему інформаційного забезпечення. Це має відбуватися з дотриманням принципів об’єктивності та системності. З метою оптимізації процесів прийняття рішень на підприємстві рекомендується провести дослідження інформаційного обміну між бухгалтерською та аналітичною системами. Додатково, слід розглянути рух інформації між автономними підрозділами в контексті облікової, а також аналітичної інформації [2, с. 228].

Аналіз активів компанії та їх фінансових джерел формування. Важливим аспектом управління підприємством є аналіз його фінансового стану. Для цього керівництво регулярно вивчає структуру активів і пасивів, щоб оцінити джерела фінансування діяльності суб’єкта господарювання. Бухгалтерський баланс, що подається у формі №1, слугує звітом про фінансовий стан підприємства. Він надає чітке уявлення про його активи (готівка, обладнання, запаси тощо) та джерела їх формування (власні кошти, кредити, інші зобов’язання) на конкретний момент часу [33, с. 55].

На основі проведеного горизонтального та вертикального аналізу агрегованого бухгалтерського балансу підприємства (табл. 2.1) можна зробити певні висновки, що дозволять нам проаналізувати фінансові показники підприємства впродовж 2022-2023 рр. За допомогою цих методів, ми маємо змогу оцінити динаміку зміни активів, зобов’язань та капіталу підприємства протягом певного періоду часу. Горизонтальний аналіз агрегованого бухгалтерського балансу є простим, але ефективним інструментом для оцінки

динаміки зміни фінансового стану підприємства. Він може бути використаний як для внутрішнього аналізу, так і для порівняння з конкурентами.

Таблиця 2.1

Горизонтальний аналіз агрегованого бухгалтерського балансу підприємства ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2021-2023 рр.

Актив, тис. грн.	Станом на			Пасив, тис. грн.	Станом на		
	1.01. 2021	1.01. 2022	1.01. 2023		1.01. 2021	1.01. 2022	1.01. 2023
А.І. Необоротні активи	21453	27324	37113	П.І. Власний капітал	43643	66212	77609
				П.ІІ. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	4700	4500	4018
А.ІІ. Оборотні активи	37380	47286	45029	П.ІІІ. Поточні зобов'язання і забезпечення	10450	9970	8398
				П.ІІІІ. Зобов'язання, пов'язані з НА, утр. для продажу, та групами вибуття	-	-	-
А.ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	-	-	-				
Баланс	58833	74610	82142	Баланс	58833	80682	90025

Насамперед, порівнюючи статті балансу ПрАТ “Більшівці-Риба” у динаміці (тобто в часі), приходимо до певних статистичних заключень. У 2023/2022 роках частка необоротних активів підприємства збільшилися на 35,8 %, натомість оборотні активи зменшилися на 4,78 %. Щодо власного капіталу, то за вказаний період він збільшився на 17,21 %, а поточні зобов'язання знизились на 10,71 %. Ці ж показники у 2022/2021 роках мали дещо інші зміни: необоротні активи збільшилися на 27,37 %, а оборотні, зросли на 26,5 %, власний капітал збільшився на 51,71 %, а поточні зобов'язання знизились на 4,59 % (дод. Т).

Відповідно до проведеного горизонтального аналізу (табл. 2.2) на ПрАТ “Більшівці-Риба” слід також зробити певні проміжні висновки.

Таблиця 2.2

**Горизонтальний аналіз бухгалтерського балансу підприємства ПрАТ
“Більшівці-Риба” за 2021-2023 рр.**

Активи	+/-		%		Пасив	+/-		%	
	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022		2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
A1	5871	9789	27,37	35,83	П1	22569	11397	51,71	17,21
A2	9906	-2257	26,5	-4,78	П2	-200	-482	-4,26	-10,71
A3	-	-	-	-	П3	-480	-1572	-4,59	-4,77
					П4	-	-	-	-
Баланс	15777	7622	53,87	31,05		21889	9343	42,86	1,73

Згідно даних балансу підприємства у 2023/2022 роках необоротні активи збільшилися на 35,8 %, а оборотні активи зменшилися на 4,78 %, власний капітал збільшився на 17,21 %, а також поточні зобов'язання знизилась на 10,71 %. У 2022/2021 роках необоротні активи збільшились на 27,37 %, а оборотні, зросли на 26,5 %, власний капітал збільшився на 51,71 %, а поточні зобов'язання знизилась на 4,59 % (дод. Т).

Відповідно до проведеного вертикального аналізу (табл. 2.3) на ПрАТ “Більшівці-Риба” також варто зробити певні проміжні висновки.

Таблиця 2.3

**Вертикальний аналіз бухгалтерського балансу підприємства ПрАТ
“Більшівці-Риба” за 2021-2023 рр.**

А	Структура %			+/-		П	Структура %			+/-	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022		2021	2022	2023	2022/2 021	2023/ 2022
A1	36,5	36,6	45,2	82,5	81,0	П1	74,2	88,7	94,5	103,6	90,7
A2	63,5	63,4	54,8	115,2	103,1	П2	8,0	6,0	4,9	47,7	137,9
A3	-	-	-	-	-	П3	17,8	5,3	0,6	139,2	143,5
						П4	-			-	-
Баланс	100	100	100	-	-	Баланс	100	100	100	-	-

За усі аналізовані роки у структурі активів підприємства переважають оборотні активи, частка яких є найбільшою. Дана інформація свідчить про доволі високу їх ліквідність. Частка необоротних активів на 1.01.2023 року зменшилася, а ось питома вага навпаки – збільшилася. Стосовно пасивів балансу, то на 1.01.2021 року частка власного капіталу зменшилася порівняно з попереднім звітним періодом. Це свідчить про збільшення зобов'язань, що в свою чергу є негативним для подальшої діяльності підприємства (дод. Т).

Аналіз забезпеченості ПрАТ “Більшівці-Риба” основними засобами. Сучасні та потужні основні фонди дають змогу підприємству збільшувати обсяги виробництва, підвищувати його якість та знижувати собівартість продукції. Важливо не лише мати достатню кількість основних фондів, але й використовувати їх раціонально. Це передбачає своєчасне технічне обслуговування, ремонт та модернізацію обладнання. Аналіз основних фондів має проводитися комплексно, з урахуванням всіх релевантних факторів. На основі результатів аналізу необхідно розробляти та впроваджувати заходи щодо оптимізації використання основних фондів. Постійне вдосконалення яких є одним з ключових факторів успішного розвитку будь-якого підприємства [34, с. 168].

Таблиця 2.4

Аналіз структури та технічного стану основних засобів ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2023 рр.

№	Склад основних фондів	Фактична наявність				Зміни за рік	
		початок 2023 р.		на кінець 2023 р.		тис. грн.	%
		тис. грн.	%	тис. грн.	%		
1.	Будівлі	9863	60,5	10066,0	47,5	203,0	-12,9
2.	Машини та обладнання	2560	15,7	2506,0	11,8	-54,0	-3,9
3.	Транспортні засоби	3002	18,4	7896,0	37,3	4894,0	18,9
4.	Інструменти, прилади та інвентар	887	5,4	711,0	3,4	-176,0	-2,1
5.	Всього	16312	100	21179	100	4867,0	-
6.	Знос основних фондів	5889,0	-	6216,0	-	327,0	-
7.	Коефіцієнт зносу	0,4	-	0,3	-	-0,1	-

На основі проведеного аналізу структурних особливостей та технічного стану основних засобів на ПрАТ “Більшівці-Риба” (табл. 2.4), слід зробити певні узагальнення.

На кінець звітної періоду 2023 р. сумарний склад основних засобів на підприємстві збільшився на 4867 тис. грн (29,8%). Найбільшу питому вагу в структурі становлять будівлі (47,5%), а найменшу – інструменти та прилади (3,4%). Що ж стосується зносу основних фондів, то він за увесь звітний період 2023 р. збільшився на 327 тис грн., однак сам коефіцієнт зменшився на 0,1 тис. грн., що безумовно є бажаною тенденцією (дод. Т).

Відповідно до аналізу наявності та руху основних фондів на ПрАТ “Більшівці-Риба” (табл. 2.5), слід виокремити певні показники (коефіцієнти), що безпосередньо впливають на придатність використання основних фондів.

Таблиця 2.5

Аналіз наявності та руху основних фондів ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

№	Показники	2022 Рік	2023 Рік	Відхилення (+ / -)
1	Наявність ОФ на початок року	16658	16312	-346
2	Поступило та введено в експлуатацію	12	5056	+5044
3	Вибуло в звітному році	358	189	-169
4	Наявність основних фондів на кінець року	16312	21179	+4867
5	Коефіцієнт відновлення	0,0007	0,3	0,293
6	Коефіцієнт вибуття	0,02	0,01	-0,01
7	Коефіцієнт заміни	0,02	0,3	+0,28
8	Знос ОФ на кінець року	5889	6216	+327
9	Коефіцієнт зносу	0,4	0,3	-0,1
10	Коефіцієнт придатності	0,6	0,7	+0,1

Відповідно до проведеної аналітики, за звітній 2023 рік основні фонди на підприємстві зросли на 4867 тис. грн. (29,8 %). Це відбулося за рахунок надходження основних фондів (5056 тис. грн.). Порівнюючи ці показники із 2022 роком, встановили, що вони мають на 5044 тис. грн. більше. Виходячи з цього, коефіцієнт відновлення буде мати від’ємне значення. Натомість коефіцієнт зносу свідчить про те, що вартість основних фондів містить 30% амортизація за період звітної 2023 року, а це на 10% менше, ніж було у

минулому 2022 році. Таким чином, придатними для подальшого використання у господарській діяльності є 70% основних фондів підприємства (дод. Т).

Аналіз використання оборотних активів. Ефективність роботи підприємства значною мірою залежить від наявності та обґрунтованого використання оборотних активів. Для досягнення стійкого розвитку та покращення фінансових показників, підприємству необхідно оптимізувати управління оборотними активами. Обґрунтоване володіння та використання оборотних активів є ключовим фактором, що визначає успішність діяльності підприємства [35, с. 22].

Здійснивши аналіз активів (табл. 2.6), можуть бути розроблені рекомендації щодо покращення управління ними.

Таблиця 2.6

Аналіз розміру власних оборотних активів ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

Показники	2022 рік, тис. грн.	2023 рік, тис. грн.	+ / –
1. Власний капітал	66212	77609	+11397
2. Необоротні активи	27324	37113	+9789
3. Загальна величина запасів і витрат	37182	35915	-1267
4. Наявність власних оборотних активів	47286	45029	-2257
5. Надлишок (брак) власних оборотних активів	10104	9114	-990

На основі показників 2022 та 2023 рр. встановлено, що підприємство має брак власних оборотних активів у поточному 2023 звітному році. Цей брак означає дефіцит наявності фактичних оборотних коштів над нормативними на суму 990 грн. (дод. Т).

Оцінка рівня забезпеченості підприємства матеріально-виробничими ресурсами. Забезпечення підприємства ресурсами у потрібній кількості, у потрібний час і в потрібному місці, відповідно до планів – це ключова задача служби матеріально-технічного постачання. Проаналізувавши фактичну забезпеченість основними видами матеріальних ресурсів на ПрАТ “Більшівці-Риба” (табл. 2.7), приходимо до певних висновків[36, с. 206].

Таблиця 2.7

Аналіз фактичної забезпеченості ПрАТ “Більшівці-Риба” основними видами матеріальних ресурсів на 2023 р.

Матеріальні ресурси	Одиниця виміру	Потреба підприємства	Фактичне надходження	Відхилення від плану		Коефіцієнт забезпеченості
				більше	менше	
1. Сировина і матеріали	кг	15610	18710	3100		119,86%
2. Паливо	л	3497	5700	2203		163%
3. Будівельні матеріали	шт.	342	344	2		101%
4. Запасні частини	шт.	4330	4330			100%
5. МШП	шт.	52	65	13		125%
Разом:	-	23831	29149	5318		122 %

Отримані показники відображають достатній рівень (122%) забезпечення матеріальними ресурсами. Найкраще відсоткове забезпечення містить паливо (163%) та МШП (125%). До того ж, ПрАТ “Більшівці-Риба” має ствердне забезпечення запасними частинами (100%), будівельними матеріалами (101%) та сировиною і матеріалами (119,86%).

Однак, окрім аналізу фактичної забезпеченості матеріальними ресурсами, структурна оцінка рівня забезпеченості суб'єкта господарювання потребує виконання аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів на підприємстві. Зазначені показники відображені на табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів на ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

№	Показники	2022 р.	2023 р.	Відхилення	
				+ / -	%
1	Обсяг товарної продукції, грн.	33769	37774	+4005	111,86
2	Матеріальні витрати, грн.	23831	29149	+5318	122,3
3	Матеріаловіддача, грн.	1,4	1,3	-0,1	92,9
4	Матеріаломісткість, грн.	0,7	0,8	+0,1	114,3
5	Коефіцієнт співвідношення темпів росту обсягу виробництва і матеріальних витрат				91,5

З даного аналізу видно, що коефіцієнт співвідношення темпів росту обсягу виробництва і матеріальних витрат становить 91,5%. Оскільки він менший 1, то дана тенденція є досить негативною для подальшої діяльності суб'єкта господарювання.

Аналіз використання наявних трудових ресурсів та їх структури на ПрАТ “Більшівці-Риба” відображено на табл. 2.9 – 2.11.

Таблиця 2.9

**Аналіз використання трудових ресурсів на ПрАТ “Більшівці-Риба”
за 2022-2023 рр.**

Показники	2022 рік		2023 рік		Відхилення, %	
	чол.	%	чол.	%	чол.	%
Всього	61	100	60	10	-1	-
в т.ч. чисельність:						
– адмінперсоналу	5	8,1	5	8,3	-	+0,2
– робітників	56	91,9	55	91,7	-1	-0,2

Відповідно до даних аналізу, загальна кількість працівників зменшилася на 1 людину (1,6 %). Така тенденція є негативною для роботи підприємства. Натомість кількість адмін. персоналу в структурі усієї групи працівників збільшилася на 0,2 %. Кількість робітників зменшилася на 0,2 % (дод. Н).

Таблиця 2.10

Аналіз руху робочої сили на ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

№	Показники	2022 рік	2023 рік	Відхилення %
1	Середньооблікова кількість працівників	61	60	+1
2	Прийнято – разом	-	-	
3	Вибуло – разом:	1	2	+1
	з них:			
	за власним бажанням	1	2	+1
	за порушення трудової дисципліни			
4	Коефіцієнт обороту по прийому	-	-	
5	Коефіцієнт обороту по вибуттю	0,02	0,03	+0,01
6	Коефіцієнт плинності кадрів	0,02	0,03	+0,01
7	Коефіцієнт постійності персоналу	0,98	0,97	-0,01

Згідно даних аналізу, середньооблікова чисельність працівників на кінець 2023 р., стосовно 2022 р. зменшилась на 2%. Впродовж поточного 2023 р. вибув

1 чоловік (це у двічі менше, ніж за 2022 р.). До того ж, негативним фактором є збільшення плинності кадрів у 2023 р.

Таблиця 2.11

Аналіз продуктивності праці ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

№	Показники	2022 рік	2023 рік	+ / –
1	Обсяг товарної продукції, тис. грн.	33769	37774	+4005
2	Середньомісячна чисельність працівників	61	60	-1
	в т.ч. робітників	56	55	-1
3	Середня тривалість робочого дня (год)	7,8	7,7	-0,1
4	Середнє число днів роботи на 1 робітника	281	269	-12
5	Питома вага робітників в списку працюючих	0,91	0,92	+0,01
6	Сер.-годинний виробіток робітника, грн.	0,2	0,3	+0,1
7	Сер.-денний виробіток робітника, тис. грн.	2,14	2,55	+0,41
8	Середньорічний виробіток робітника, тис. грн..	603	686,8	+83,8
9	Сер.-річний виробіток 1 сер.-спис. працюючого, тис. грн.	553,5	629,6	+76,1

Як бачимо з табл. 2.11, середньорічний виробіток з розрахунку на 1 працівника збільшився на 83,8 тис. грн. Цей показник найкраще узагальнює продуктивність праці на підприємстві.

Аналіз фінансового стану ПрАТ “Більшівці-Риба”. В сучасному конкурентному середовищі, де виживання залежить від чіткої стратегії, вміння оцінювати фінансовий стан не лише власного підприємства, а й конкурентів, стає ключовою компетенцією. Фінансовий стан підприємства можна окреслити як сукупність його економічних характеристик, що дають уявлення про те, як воно володіє, розподіляє та використовує свої фінансові ресурси. Іншими словами, це комплексна ілюстрація фінансового благополуччя компанії, що є вирішальною складовою організації правильного та своєчасного прийняття управлінських рішень [37, с. 244].

На основі аналізу бухгалтерського балансу підприємства (дод. Т) проведено оцінку платоспроможності ПрАТ “Більшівці-Риба”. Ключові показники минулого та поточного звітного періоду відображені у табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Оцінка платоспроможності ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

Показники	2022 рік	2023 рік	Граничне значення	Відхилення, + / –	
				від минулого року	від граничн. значення
1. Оборотні активи в т.ч.:	47286	45029	-	-2257	-
а) запаси	37182	35915	-	-1267	-
б) дебіт. заборг-сть	6846	3910	-	-2936	-
в) грошові кошти	3258	5204	-	+1946	-
2. Поточні зобов'язання	9970	8398	-	-1572	-
3. К-нт загальної ліквідності	5	3,6	2 і вище	-1,4	+1,6
4. К-нт швидкої ліквідності	0,6	0,2	0,8	-0,4	-0,6
5. К-нт абсолютної ліквідності	0,2	0,1	0,2	-0,1	-0,1

Спираючись на дану оцінку можна простежити тенденцію до поступово зменшення ліквідності на підприємстві. Однак, певні показники все ж наближаються до граничного значення. Виключенням є коефіцієнт абсолютної ліквідності, що складає досить негативну картину.

Що стосується фінансової стійкості, то на табл. 2.13 добре видно тенденцію із якою рухається дана компанія.

Таблиця 2.13

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

Показники	2022 рік	2023 рік	Гран. знач.	+ / –
1. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	0,8	0,7	0,5 і вище	-0,1
2. Коефіцієнт фінансової залежності	0,2	0,3	до 0,5	0,1
3. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,9	0,8	0,7 і вище	-0,1
4. Коефіцієнт фінансового ризику	0,2	0,3	до 1	0,1
5. Коефіцієнт маневрування власного капіталу	0,5	0,4	1 і вище	-0,2
6. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	0,7	0,6	-	-0,1
7. Коефіцієнт постійності активів	0,5	0,5	1	0,0
8. Коефіцієнт співвідношення оборотних до необоротних активів	1,6	1,7	залежно від ВЕД	0,1

Відповідно до поданих у таблиці 2.13 коефіцієнтів, в 2023 році покращилася фінансова стабільність підприємства. Це відбулося внаслідок зменшення обсягу позикового капіталу, що в свою чергу призвело до зменшення обсягу залучених коштів. Що стосується коефіцієнту автономії, то в 2023 році його показники зменшились, однак вони все ж перевищують гранично допустиме значення. Натомість інший показник – коефіцієнт фінансової залежності отримав зворотну динаміку – збільшився. Це в свою чергу є негативним фактором для подальшої діяльності підприємства. В межах граничного значення зберігається коефіцієнт фінансового ризику. Не доходить до норми, але постійно зростає коефіцієнт маневрування власним капіталом підприємства. У 2023 році зменшився коефіцієнт забезпеченості оборотних активів підприємства власним оборотним капіталом, а інший показник – коефіцієнт постійності активів, навпаки – збільшився та знаходиться в межах граничного значення. Позитивну тенденцію до зростання має коефіцієнт співвідношення оборотних та необоротних активів.

Об'єктивність та корисність фінансових даних компанії безпосередньо впливають на результативність аналізу та оцінки її фінансово-господарської діяльності. Це пояснюється тим, що якісна інформація слугує надійною основою для будь-яких методів аналізу. Незалежно від обраних методів дослідження, достовірні фінансові дані гарантують отримання якісної аналітичної інформації. Саме вона стає ключовим фактором для прийняття зважених, правильних та доречних управлінських рішень. Проведене дослідження аналітичного забезпечення управління підприємством дозволило підтвердити тісний та безперервний зв'язок між якістю фінансової та аналітичної інформації.

На основі попередніх обліково-аналітичних даних проведено розрахунок динамічних показників рейтингової оцінки фінансового стану ПрАТ “Більшівці-Риба” (табл. 2.14). Вона використовується для оцінки кредитоспроможності, стійкості та загальної фінансової життєздатності організації.

**Рейтингова оцінка фінансового стану ПрАТ “Більшівці-Риба” за
2022-2023 рр.**

Показники	2022 рік	2023 рік	Еталонне значення	Стандартизований показник, x_{ij}	
				2022 рік	2023 рік
<i>П-ки фінансової стійкості:</i>					
1. Коефіцієнт автономії	0,8	0,7	0,8	1	0,8
2. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,9	0,8	0,9	1	0,8
3. Коефіцієнт маневрування власного капіталу	0,5	0,4	0,5	1	0,8
4. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	0,7	0,6	0,7	1	0,8
<i>Показники ліквідності:</i>					
5. К-нт загальної ліквідності	5	3,6	5	1	0,7
6. К-нт швидкої ліквідності	0,6	0,2	0,6	1	0,3
7. К-нт абсолютної ліквідності	0,2	0,1	0,2	1	0,5
<i>П-ки рентабельності:</i>					
8. Рентабельність вироб-ва	38,75	39,73	39,73	0,9	1
9. Рентабельність продажу	27,93	28,43	28,43	0,9	1
10. Рентабельність активів	21,9	18,3	21,9	1	0,8
11. Рейтингова оцінка, R				1,3	2,2
12. Ранг підприємства				1	2

Узагальнивши дані аналітичні показники зазначимо, що фінансовий стан підприємства у 2023 році має дещо гірші значення, ніж за 2022 р. Це пов'язано із зменшенням у даному звітному році прибутку. Втім, попри це, вищий рейтинг показників має поточний (2023) рік. За мету варто поставити покращення фінансового стану на ПрАТ “Більшівці-Риба” у наступному році.

Якість управлінського рішення – це комплекс його характеристик, які визначають його здатність ефективно досягати поставлених цілей, відповідати інформаційним потребам зовнішніх користувачів та враховувати інтереси власника (акціонерів) підприємства. Щоб система управління функціонувала оптимально, важливо приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі якісної інформації. Це потребує дослідження структури та сутності аналітичної інформації, а також її впливу на показники бухгалтерського обліку.

2.3. Контроль забезпечення управління підприємством

В умовах ринкової економіки з'явилася нова форма незалежного контролю – аудит, який є процесом, що здійснюється кваліфікованим спеціалістом. Цей процес полягає в зборі та накопиченні даних про господарську діяльність, її оцінку в порівнянні з встановленими критеріями та наданні зацікавленим сторонам звіту про результати дослідження. Аудит допомагає переконатися, що бухгалтерський облік ведеться без помилок, фальсифікацій та неточностей. Це дає користувачу можливість отримати достовірну інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства. На основі цієї інформації можна прийняти правильні рішення щодо покращення роботи компанії.

В рамках вітчизняного та міжнародного аудиту розрізняють два типи: зовнішній та внутрішній аудит. Зовнішній аудит здійснюють на основі договору певні особи – незалежні сертифіковані аудиторів, а внутрішній – кваліфіковані працівники підприємства. Саме внутрішній аудит відіграє важливу роль у прийнятті оптимальних управлінських рішень, як тактичних, так і стратегічних. На замовлення керівництва підприємства він оцінює господарсько-фінансову діяльність, роботу структурних підрозділів, рентабельність укладених та майбутніх угод, а також фінансову стратегію компанії [38, с. 356–363].

Впровадження безперервного аудиту впродовж формування облікових даних сприяє своєчасному виявленню та усуненню помилок і неточностей. Це, в свою чергу, гарантує надійність та достовірність оперативного аналізу, що стає основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Аудит установчих документів підприємства має на меті з'ясувати:

- Чи володіє суб'єкт господарювання усіма необхідними установчими документами?
- Коли та де відбулася реєстрація підприємства, яка його поточна організаційно-правова форма?
- У якому банку здійснено відкриття розрахункового рахунку?

- Яка особа є засновником підприємства?
- Який розмір складає статутний капітал та яка частка статутного капіталу припадає на кожного засновника?

Під час дослідження діяльності підприємства аудитор має переконатися, що вона відповідає статуту компанії. Це дозволяє йому отримати дані про організаційну структуру підприємства, зокрема про структуру бухгалтерії; наявність філій та представництв зазначеного суб'єкта господарської діяльності; особливості організації роботи компанії на різних рівнях (хто несе відповідальність за прийняття рішень) тощо [39].

При проведенні внутрішнього контролю на ПрАТ “Більшівці-Риба” можемо зазначити, що обліково-аналітична та інша економічна інформація, яку отримав при перевірці аудитор, абсолютно повністю відповідає нормам та положенням Статуту організації. Що стосується аудиту фінансової звітності та бухгалтерського обліку, то ПрАТ “Більшівці-Риба” не розраховує тимчасові податкові різниці, а також не розкриває відстрочені податкові активи (зобов'язання). Така специфіка діяльності суперечить нормам МСБО 12 “Податки на прибуток” [40].

Дотримання вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) на підприємстві також викликає питання, оскільки товариство не створює забезпечення на виплату відпусток для працівників. Також, ПрАТ “Більшівці-Риба” не виділяє додаткових пенсійних забезпечень, а також забезпечень гарантійних зобов'язань. Слід зазначити що під час внутрішнього аудиту було зауважено й інші показники, що суперечать вимогам Міжнародних стандартів. Зокрема, відображення основних засобів за історичною (фактичною) собівартістю, що не переглядалась на відповідність до справедливої вартості станом на дату переходу МСФЗ та у наступні звітні періоди суперечить вимогам МСФЗ 1 [41] та МСБО 16 [42]. Натомість відображення основних фондів підприємства за переоціненою або ж справедливою вартістю має істотний вплив на показники фінансової звітності [43, с. 115].

Аудит витрат діяльності на ПрАТ “Більшівці-Риба” виявив, що ведення обліку витрат діяльності проводиться у відповідності щодо чинного законодавства та нормативних актів. Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку є правильною та достовірною. Під час перевірки бухгалтерських нормативних актів підтверджено відповідність та правильність ведення обліку витрат на підприємстві.

В ході проведення аудиту організації збуту виявлено наявність договорів на збут продукції, а також зразковий рівень їх виконання. Відображення інформації про продукцію, що міститься на складах підприємства проводиться точно та достовірно. Така специфіка діяльності позитивно впливає на своєчасність інвентаризації продукції на складах підприємства. Порядок ведення податкового і бухгалтерського обліку податку на додану вартість (ПДВ) на ПрАТ “Більшівці-Риба” дотримано. Податкові накладні, ведення Головної книги та синтетичних і аналітичних реєстрів обліку на підприємстві оформлюють та зберігають правильно. Відображення суми податкових зобов'язань з Декларації про ПДВ відбувається повноцінно. Порушень чи відхилень у обліку збуту продукції на ПрАТ “Більшівці-Риба” не виявлено.

Проаналізувавши особливості ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, слід зазначити, що у своїй господарській діяльності ПрАТ “Більшівці-Риба” дотримується основних положень вітчизняних нормативних та законодавчих актів. Розглянувши ведення бухгалтерського обліку на основі Балансу підприємства приходимо до висновків, що саме дана складова є невід'ємною частиною єдиної системи обліково-аналітичного забезпечення та безпосередньо впливає на прийняття об'єктивних і затребуваних управлінських рішень.

Аналітичне забезпечення управління ПрАТ “Більшівці-Риба” розглядалося нами в контексті оцінки показників бухгалтерського балансу та фінансової звітності підприємства. Узагальнивши ці показники, приходимо до висновку, що фінансовий стан Товариства за останні три звітні періоди склав приблизно однакові значення. В поточному звітному році маємо дещо гірші

дані, оскільки зменшився прибуток. Але на загальну картину дана відповідність не вплинула – поточний звітний рік одержав найвищий рейтинг аналітичних показників. Щоб і надалі провадити ефективну управлінську політику і приймати зважені та прогресивні рішення, підприємству потрібно працювати над покращенням показників у наступному звітному році.

Щодо проведеного внутрішнього контролю на ПрАТ “Більшівці-Риба”, можна зробити певні висновки. Зокрема, підприємство вчасно та систематично подає податкову, бюджетну та фінансову типи звітності. Організація обліку ведеться справно. Забезпечена бухгалтерська служба, яку очолює головний бухгалтер Голод О.Д. Вона регулює дотримання Товариством уніфікованих теоретичних та методологічних засад ведення бухгалтерського обліку, порядку складання та подання у вказані терміни відповідних звітностей; здійснює контролюючу функцію за відображенням на поточних облікових рахунках господарського обліку компанії в цілому. Найбільш неоднозначними виявилися певні невідповідності ведення обліку щодо вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та бухгалтерського обліку. Втім, керівництво підприємства та головний бухгалтер вже працюють над подолання зазначених недоліків.

РОЗДІЛ 3

СИСТЕМА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Специфіка організації та методика ведення управлінського обліку на підприємстві

Створення будь-якої організації відбувається шляхом організаційного проектування. Цим процесом керує вище керівництво, ґрунтуючись на розроблених стратегічних планах, місіях та поставлених цілях підприємства. Структура управління, що виникає внаслідок організаційного проектування, відображає внутрішню організацію та взаємозв'язки її елементів, забезпечуючи злагоджену роботу та динамічний розвиток всієї системи в цілому.

На ПрАТ “Більшівці-Риба” використовується лінійно-функціональна структура організації управління підприємством (див. рис. 2.1). Вона характеризується чітким розподілом повноважень та функцій. Лінійні керівники володіють повною владою над своїми підрозділами і несуть відповідальність за прийняття рішень, координацію роботи та виконання поставлених завдань. Функціональні підрозділи, з іншого боку, не мають прямого підпорядкування рядовим співробітникам. Їх задача – надавати експертну допомогу та консультації лінійним керівникам у певних сферах, таких як планування, аналіз, контроль, стимулювання тощо. Таким чином, лінійні керівники зосереджуються на стратегічних питаннях та загальному керівництві, а функціональні фахівці – на наданні спеціалізованої підтримки [44].

Система управлінського обліку може бути організована двома способами: інтегровано або автономно. Вибір способу залежить від того, як пов'язані між собою рахунки управлінської та фінансової бухгалтерії. ПрАТ “Більшівці-Риба” використовує інтегровану систему рахунків, яка поєднує управлінський та фінансовий облік, забезпечуючи чіткий зв'язок між ними. Ця система

ґрунтується на класифікації рахунків за їх функціональним призначенням, поділяючи їх на:

- виробничі рахунки: відображають витрати, пов'язані з безпосереднім виробництвом продукції або послуг;
- рахунки адміністративних та збутових витрат: охоплюють витрати, пов'язані з управлінням підприємством та реалізацією продукції або послуг;
- рахунки витрат і доходів від інвестиційної та фінансової діяльності: відображають операції, пов'язані з інвестуванням коштів та фінансовою діяльністю підприємства [35, с. 68].

Впроваджуючи систему управлінського обліку з центрами відповідальності на підприємстві, слід ґрунтуватися на принципах чіткого розподілу повноважень та відповідальності між керівниками окремих підрозділів. Розрізняють два види відповідальності: за понесеними витратами та у сфері продажу. Щоб чітко визначити відповідальність за понесені витрати, необхідно спершу встановити принцип її розподілу між окремими керівниками. У такому разі слід використовувати певні правила розподілу повноважень: функціональні чи наочно орієнтовані. Суть перших полягає у тому, щоб конкретний керівник ніс відповідальність лише за певний вид роботи. Використовуючи принцип наочної відповідальності, керівник бере на себе повну відповідальність за роботу лише з конкретно одним видом продукції чи послугою. Саме перший (функціональний) принцип розмежування відповідальності між окремими керівниками використовується на ПрАТ “Більшівці-Риба” [45, с. 189].

З метою систематизації та своєчасного надходження первинних документів для бухгалтерського обліку на підприємстві наказом керівника затверджено графік документообігу. Форми первинної облікової документації є важливими та необхідними умовами для повноцінного ведення обліку, але не єдиними. Достатня організація ведення документообігу на підприємстві забезпечується визначеними нормативними актами щодо чисельності особового складу працівників, у відповідності до закріплених норм виконання обліку. На

ПрАТ “Більшівці-Риба” контролює та своєчасно інформує керівництво про поточний стан дотримання графіку ведення документообігу головний бухгалтер Голод О.Д. [46].

До організації управлінського обліку на ПрАТ “Більшівці-Риба” також входить склад витрат підприємства. Витратами звітного періоду, згідно П(С)БО 16 “Витрати” є зменшення активів підприємства, або ж збільшення його зобов’язань у випадку зменшення власного капіталу та за умови, що зазначені витрати отримують достовірну оцінку [47].

ПрАТ “Більшівці-Риба” у своїй діяльності використовує 9 клас рахунків “Витрати діяльності”. Аналітика витрат проводиться підприємством із дотриманням вимог положень та інструкцій з калькуляції собівартості певних видів продукції. За відсутності прямого зв'язку з доходом певного періоду, витрати визнаються в тому звітному періоді, коли вони фактично понесені. Витрати на збут, адміністративні витрати, інші операційні чи фінансові витрати не враховуються при визначенні вартості капітальних вкладень або витрат виробництва. Вони належать до окремих категорій витрат і відображаються у відповідних статтях звіту про фінансові результати [48, с. 66].

Для того, щоб знизити показники витрат підприємству необхідно взяти певних заходів:

- Суворе дотримання рецептури. Використовувати лише ті інгредієнти, що передбачені рецептурою, уникаючи їх заміни на інші. Це гарантує стабільність якості продукції та запобігає непередбаченим витратам.

- Відмова від залучення кредитів. Замість позикових коштів зосередитися на власних ресурсах для фінансування діяльності. Це дозволить уникнути додаткових витрат на обслуговування боргу.

- Мінімізація витрат сировини. Впровадити заходи щодо економії та дбайливого використання сировини на всіх етапах виробництва. Це допоможе знизити собівартість продукції.

– Оптимізація податкової політики. Ретельно аналізувати податкові зобов'язання та використовувати законні методи для їх мінімізації. Це дозволить звільнити ресурси для інвестування у розвиток підприємства.

Ключовим напрямком розвитку ПрАТ “Більшівці-Риба” є оптимізація витрат, що дозволить досягти бажаного рівня прибутку при виконанні виробничих планів [49, с. 70–71].

На ПрАТ “Більшівці-Риба” витрати обліковуються за продукцією, що виготовляється; роботами, що виконуються; послугами, що надаються; та видами діяльності підприємства. Метою обліку таких витрат є визначення собівартості зазначених об'єктів. Об'єкт калькулювання собівартості визначається для кожного виду продукції чи послуги, що виготовляється на підприємстві (калькуляційна одиниця). Це стосується продукції на будь-якій стадії виробництва, від початкових етапів до фінального виготовлення. В розрахунок собівартості включаються витрати, понесені як основними, так і допоміжними цехами. Загальновиробничі витрати на підприємстві входять до складу непрямих витрат та підлягають розподілу, бо не належать до певного виду продукції.

Особливості калькулювання та розрахунку собівартості продукції на ПрАТ “Більшівці-Риба” забезпечують попередільний метод, а також “директ-костинг” і “стандарт-кост”. Об'єктом калькулювання у попередільному методі є “переділ”. Це комплекс технологічних операцій, що перетворюють сировину на напівфабрикат або напівпродукт. “Директ-кост” – це спрощений метод розрахунку собівартості, який враховує лише безпосередні витрати на виробництво. “Стандарт-кост” – це планові витрати на одиницю продукції, відповідно до значення яких відбувається порівняння фактичної собівартості. На нашу думку, саме методу “Стандарт-кост” підприємство має надавати перевагу та прагнути до його широкого застосування [50, с.28–30].

ПрАТ “Більшівці-Риба” прагне досягти рентабельності, застосовуючи методи калькулювання собівартості продукції. Це передбачає покриття витрат за рахунок доходів від реалізації та отримання певного прибутку. З метою

оптимізації витрат, підприємство постійно вдосконалює технології, техніку та організацію виробництва, шукаючи запаси для доцільного використання ресурсів.

Оскільки норми обліку витрат постійно вдосконалюються в процесі виробництва та оптимізації використання ресурсів, ПрАТ “Більшівці-Риба” здійснює фіксацію та облік цих змін. Цей підхід гарантує відповідність чинних норм технічній та нормативній документації. Крім того, він забезпечує контроль щодо впливу передбачених заходів на удосконалення науково-технічного рівня товарів (продукції) та зниження її собівартості.

На ПрАТ “Більшівці-Риба” застосовується система зведеного обліку витрат на виробництво, яка охоплює групи однорідних виробів та статті калькуляції. Ця система передбачає розбивку витрат на три категорії:

- витрати за нормами (планові витрати, які очікуються на виробництво одиниці продукції);
- відхилення від норм (різниця між фактичними витратами та витратами за нормами. Ці відхилення можуть бути як позитивними, так і негативними);
- зміни норм (корегування норм витрат, що відбувається протягом звітного періоду) [51].

Впровадження системи центрів відповідальності на підприємстві слугує фундаментом для побудови ефективної системи управлінського обліку. Це дає змогу чітко окреслити зони відповідальності, оптимізувати процес прийняття управлінських рішень та досягти кращого контролю за ключовими аспектами діяльності [36, с. 170].

Оскільки ПрАТ “Більшівці-Риба” має лінійно-функціональну структуру управління, до типових центрів витрат можна віднести:

- виробничі цехи (відбувається безпосереднє виробництво продукції, тому витрати на робочу силу, сировину та енергоносії чітко пов'язані з обсягом випуску);

- технологічні служби (допоміжні підрозділи, які обслуговують виробництво (ремонт обладнання, контроль якості тощо). Їхні витрати розподіляються між цехами пропорційно до обсягу наданих послуг);
- відділ матеріально-технічного забезпечення (забезпечує цехи необхідними матеріалами та запчастинами. Витрати цього відділу можна рознести на цехи пропорційно до їхньої потреби в ресурсах);
- планово-економічний відділ (розробляє плани виробництва та бюджетування. Витрати цього відділу загальновиробничі, тому їх розподіляють між цехами за певним ключем (наприклад, пропорційно до зарплати працівників);
- бухгалтерія (веде бухгалтерський облік усіх витрат та доходів підприємства. Витрати бухгалтерії також загальновиробничі і розподіляються аналогічно до планово-економічного відділу);
- відділ кадрів (займається кадровою роботою. Його витрати загальновиробничі і розподіляються між цехами);
- юридичний відділ (надає юридичні послуги підприємству. Витрати цього відділу загальновиробничі і розподіляються між цехами);
- канцелярія (забезпечує офісну роботу. Витрати канцелярії загальновиробничі і розподіляються між цехами);
- відділ охорони (забезпечує охорону майна підприємства. Витрати цього відділу також загальновиробничі і розподіляються між цехами).

Затвердження первинних та зведених документів у кожному центрі відповідальності покладається на уповноважену особу.

Таким чином, центри відповідальності є важливим інструментом для ефективного управління підприємством, адже вони сприяють раціональному використанню ресурсів, підвищенню продуктивності та досягненню стратегічних цілей.

Отже, можемо зробити проміжний висновок. ПрАТ “Більшівці-Риба” використовує в управлінській діяльності лінійно-функціональну структуру організації. Ведення управлінського обліку забезпечується застосуванням

інтегрованої системи рахунків та поділу на центри відповідальності. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється з дотриманням законодавчо-нормативних актів та веденням первинної документації.

3.2. Факторний аналіз обліково-аналітичних показників управління суб'єктом господарювання

В умовах сучасного ринку, прагнення до економічного зростання стає ключовою метою для будь-якого підприємства. Досягти цього можна шляхом пошуку та впровадження заходів, націлених на підвищення ефективності управління фінансовим станом. Одним із заходів, що й далі залишається актуальним, є удосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення.

Для глибокого розуміння фінансового стану та своєчасної адаптації до мінливих ринкових умов, підприємства застосовують факторний аналіз. Цей метод дозволяє не лише дати комплексну оцінку поточної ситуації, але й вчасно реагувати на будь-які зміни. Тому логічно, що дослідники з усього світу, як вітчизняні, так і зарубіжні, приділяють значну увагу вивченню можливостей факторного аналізу в цій сфері.

Факторний аналіз – це незамінний інструмент для комплексного вивчення та оцінки чинників, що впливають на результативні показники. Він дає змогу не лише зрозуміти, як саме діють ці фактори, але й розпоряджатися ними, покращуючи загальну ефективність. Завдяки факторному аналізу можна розкрити приховані резерви та можливості досліджуваної системи, що веде до кращого прийняття управлінських рішень та досягнення поставлених цілей [52, с. 456].

Аналізуючи облік основних фондів ПрАТ “Більшівці-Риба”, використовуємо факторний аналіз при розрахунку фондоддачі основних засобів (табл.3.1).

Фондовіддача основних засобів ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

№	Показники	2022 рік	2023 рік	+ / –
1	Обсяг товарної продукції (тис. грн.)	33769	37774	+4005
2	Середньорічна вартість основних засобів (тис. грн.)	16312	21179	+4867
	в т.ч. машини та обладнання (тис. грн.)	2560	2506	-54
3	Питома вага активної частини основних засобів	15,7	11,8	-3,9
4	Фондовіддача активної частини основних засобів	13,1	15,1	+2
5	Фондовіддача всіх основних засобів	2,1	1,8	-0,3
	Зміна фондовіддачі за рахунок:			
	а) питомої ваги активної частини основних засобів;			
	б) фондовіддачі активної частини основних засобів			

За допомогою способу абсолютних рішень проводимо зміну фондовіддачі, змінюючи (зменшуючи) значення двох факторів:

- питомої ваги активної частини основних фондів:

$$\Delta y_a = \Delta a \times b_0 = 2 \times 2,1 = 4,2;$$

- фондовіддачі їх активної частини:

$$\Delta y_b = a_1 \times \Delta b = 13,1 \times (-0,3) = -3,9$$

$$\Delta Y = 4,2 - 3,9 = -0,3.$$

В підсумку отримуємо негативний вплив зміни фактору фондовіддачі активної частини основних засобів на 3,9 од. Спостерігаються зміни у рівні фондовіддачі, які вказують на варіативність ефективності використання ресурсів компанії.

Для оцінки ефективності використання оборотних активів підприємства аналізуємо вплив певних факторів на зміну тривалості їх обороту (табл.3.2). Ефективність використання оборотних активів характеризує, наскільки раціонально підприємство використовує кошти, вкладені в поточну діяльність. Це впливає на його платоспроможність, рентабельність та фінансову стійкість.

**Оцінка ефективності використання оборотних активів на ПрАТ
“Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.**

Показники	2022 рік	2023 рік	+ / –
1. Виручка від реалізації, тис. грн.	33769	37774	4005
2. Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	26577	37380	+10803
3. Коефіцієнт оборотності ОА, разів	1,3	1,0	-0,3
4. Тривалість обороту ОА, дні	287,3	361,2	73,9
5. Коефіцієнт ефективності використання ОА	-	-	0,4

Виходячи з даних таблиці можемо констатувати, що тривалість обороту ОА збільшилася на 73,9 днів. Це, безперечно, позитивна тенденція. Факторна модель аналізу має наступний вигляд:

$$T = \frac{365}{\text{Коеф.об.}} = \frac{365}{\frac{\text{Вир.}}{\text{Сер.В.ОА}}} = 365 \times \frac{\text{Сер.В.ОА}}{\text{Вир.}}$$

Зміни в зазначеній моделі відбулися у зв'язку зі зміною певних факторів:

– середньорічної вартості ОА:

$$T_0 = +116,8;$$

– виручки від реалізації:

$$T_1 = -42,8;$$

$$\Sigma = 116,8 - 42,8 = +73,9.$$

У підсумку бачимо, що відповідно до факторного аналізу, резервом задля підвищення показників обороту ОА є збільшення виручки від реалізації товарів/послуг.

Черговим важливим показником, що дозволить керівництву підприємства приймати зважені та ефективні управлінські рішення є розрахунок впливу на зміну обсягів випуску продукції двох груп факторів: трудової (табл.3.3) та засобів праці (табл. 3.4).

Таблиця 3.3

Оцінка впливу трудової групи факторів на зміну обсягів випуску продукції ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

Показники	2022 рік	2023 рік	Відхилення
Обсяг товарної продукції (тис. грн.)	33769	37774	+4005
Середньооблікова чисельність працюючих (чол.)	61	60	-1
Середній виробіток продукції в розрахунку на одного працівника (тис. грн.)	553,6	629,6	+76

Відповідно до показників, обсяг товарної продукції зріз на 4005 тис. грн. Це відбулося за рахунок зміни двох факторів:

- зменшення середньооблікової чисельності працюючих:

$$\Delta y_a = \Delta a \times b_0 = -1 \times 553,6 = -553,6;$$

- збільшення середнього виробітку продукції (з розрахунку на одного працівника):

$$\Delta y_b = a_1 \times \Delta b = 60 \times 76 = 4558,6.$$

$$\Delta Y = -553,6 + 4558,6 = +4005.$$

Завдяки застосуванню способу абсолютних різниць встановлено, що збільшення чисельності працівників підприємства у наступному звітному періоді (2024 році) становить резерв зростання обсягу випущеної продукції. В випадку реалізації даної залежності, обсяг випуску продукції матиме тенденцію до збільшення на 553,6 тис. грн.

Таблиця 3.4

Оцінка впливу засобів праці на зміну обсягів випуску продукції ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

Показники	2022 рік	2023 рік	Відхилення
Обсяг товарної продукції (тис. грн.)	33769	37774	+4005
Середньорічна вартість основних засобів (тис. грн.)	16312	21179	+4867
Фондовіддача (тис. грн.)	2,1	1,8	-0,3

Згідно з даними таблиці, обсяг товарної продукції зріс на 4005 тис. грн. Такий результат спричинила зміна певних факторів:

- збільшення середньорічної вартості основних засобів:

$$\Delta y_a = \Delta a \times b_0 = 4867 \times 2,1 = 10220,7;$$

- зменшення фондівіддачі:

$$\Delta y_b = a_1 \times \Delta b = 21179 \times (-0,3) = -6215,7.$$

$$\Delta Y = 10220,7 - 6215,7 = +4005.$$

Завдяки факторному аналізу встановлено, що на збільшення обсягів випуску вплинули зменшення фондівіддачі (що становить резерв), а також зростання середньорічної вартості основних засобів.

Основним видом продукції на ПрАТ “Більшівці-Риба” є пшениця. Для оцінки впливу чинників, що призвели до зміни виручки від реалізованої підприємством продукції скористаємося даними із табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Оцінка впливу факторів на зміну виручки від реалізації основного виду продукції на ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.

Назва продукції (робіт, послуг)	Обсяг реалізації, т		Відпускна ціна, грн.		Виручка від реалізації, тис. грн.		Відхилення + / –
	2022 рік	2023 рік	2022. рік	2023 рік	2022 рік	2023 Рік	
Пшениця	82,3	70,5	100,1	85,7	8238,23	6041,85	-2196,38

Відповідно до одержаних обчислень, можемо говорити про зменшення обсягу виручки від реалізації продукції в 2023 році. На це вплинули зміни декількох факторів:

- зменшився обсяг реалізації:

$$\Delta y_a = \Delta a \times b_0 = -1181,18;$$

- збільшилась відпускна ціна:

$$\Delta y_b = a_1 \times \Delta b = -1015,2;$$

$$\Delta Y = -1181,18 - 1015,2 = -2196,38.$$

Як підсумок, бачимо, що резервом розрахунку впливу факторів на виручку від реалізації продукції стане збільшення її обсягу та зростання відпускної ціни.

Метою будь-якого суб'єкта господарювання є забезпечення високих фінансових результатів. Для цього співвідношення доходів та витрат має бути на користь перших. Для аналізу прибутковості чи збитковості підприємства визначають фактори, що безпосередньо впливають на його фінансовий результат (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

**Оцінка впливу факторів на зміну прибутку від реалізації продукції на
ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.**

Найменування продукції, робіт, послуг	Обсяг реалізації продукції, тис. кг		Ціна, грн.		Собівартість, грн.	
	2022 рік	2023 рік	2022 рік	2023 рік	2022 рік	2023 рік
Пшениця	82,3	70,5	100,1	85,7	42,5	28,9
Ячмінь	97,4	125,2	74,7	72,4	83,6	44,2
Рибна продукція	141,8	174,3	130	130	102,8	111,5

За допомогою табл.3.7, визначаємо загальний фінансовий результат від реалізації продукції.

Таблиця 3.7

**Загальний фінансовий результат від реалізації продукції на ПрАТ
“Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.**

Показники	2022 рік	2023 рік	Відхилення +/-
1. Виручка від реалізації продукції	33769	37774	+4005
2. Повна собівартість реалізованої продукції	24338	27033	+2695
3. Прибуток від реалізації продукції	9431	10741	+1310

Під впливом чотирьох факторів (табл. 3.8) прибуток від реалізації збільшився на +1310 тис. грн. Для аналізу впливу цих факторів скористаємося методом ланцюгових підстановок.

1 підстановка: Прибуток = $9431 \times 1,15 = 10853,72$.

2 підстановка: Прибуток =39068,49-31381,01=7687,48.

3 підстановка: Прибуток =37774-31381,01=6392,99.

Таблиця 3.8

Факторний аналіз (за методом ланцюгових підстановок) впливу чотирьох на зміну прибутку від реалізації продукції на ПрАТ “Більшівці-Риба” за 2022 р.

№	ОРП	ПВ	Ц	С	Прибуток	+/-
2022 рік	0	0	0	0	9431	
1 підстан.	1	0	0	0	10853,72	+1422,717
2 підстан.	1	1	0	0	7687,48	-3166,24
3 підстан.	1	1	1	0	6392,99	-1294,49
4 підстан.	1	1	1	1	10741	+4348,01
Σ	-	-	-	-	-	+1310

$$I_{ОРП} = \frac{\sum ОРП_1}{\sum ОРП_0} = \frac{370}{321,5} = 1,15.$$

Відповідно до зазначених підстановок встановлено, що резервами слугують збільшення обсягу реалізованої продукції та покращення її структури (збільшення частки рентабельної продукції). Дотримуючись встановлених закономірностей, керівництво має можливість покращити фінансові результати підприємства та спрямувати отриманий прибуток на інші, більш доцільніші джерела виплат.

Одним із ключових показників ефективності господарської діяльності підприємств різних форм власності, що візуалізує ступінь інтенсивності їх роботи, є співвідношення прибутків до понесених витрат. Іншими словами – рентабельність підприємства та його продукції [34, с. 226].

Для факторного аналізу рентабельності ПрАТ “Більшівці-Риба” проведемо розрахунок впливу факторів на рентабельність виробництва (табл. 3.9). Результати розрахунку впливу факторів на рентабельність виробництва можна використовувати для розробки стратегії розвитку підприємства, прийняття зважених та доцільних управлінських рішень, а також оцінки ефективності роботи підприємства

**Розрахунок впливу факторів на рентабельність виробництва ПрАТ
“Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.**

Показники	2022 рік	2023 рік	Відхилення, + / –
1. Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	33769	37774	+4005
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	24338	27033	+2695
3. Прибуток, тис. грн.	9431	10741	+1310
4. Рентабельність виробництва, %	38,75	39,73	+0,01

Згідно проведених обчислень, рентабельність збільшилась на 0,01%. Це відбулося внаслідок зміни кількох факторів:

– прибутку:

$$\Delta y_a = (0,44 - 0,39) \times 100 = -0,05.$$

– собівартості реалізованої продукції:

$$\Delta y_b = (0,4 - 0,44) \times 100 = +0,04.$$

$$\Delta Y = -0,05 + 0,04 = +0,01.$$

Резервом за даними факторного аналізу є збільшення прибутку підприємства, яке можна досягти за рахунок збільшення виручки від реалізації продукції.

Для повноцінного аналізу рентабельності також слід провести розрахунок впливу певних чинників на рентабельність продажу підприємства (табл.3.10).

Таблиця 3.10

**Вплив факторів на рентабельність продажу ПрАТ “Більшівці-Риба”
за 2022-2023 рр.**

Показники	2022 рік	2023 рік	+ / –
1. Прибуток, тис. грн.	9431	10741	1310
2. Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	33769	37774	4005
3. Рентабельність продажу, %	27,93	28,43	0,51

Рентабельність продажу зросла на 0,51 % завдяки зміні:

– прибутку:

$$\Delta y_a = (0,32-0,28)*100=-3,88;$$

– виручки від реалізації:

$$\Delta y_b = (0,28-0,32)*100=+3,37;$$

$$\Delta Y = -3,88 + 3,37 = +0,51.$$

Резервом у даному випадку є збільшення виручки від реалізації завдяки збільшенню темпів зростання прибутку.

Розрахунок рентабельності окремих видів продукції (табл. 3.11) також становить ланку аналізу рентабельності підприємства. Він проводиться шляхом розрахунку ціни продукції за певні роботи/послуги та їх собівартості.

Таблиця 3.11

**Вплив факторів на рентабельність окремого виду продукції на ПрАТ
“Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.**

Показники	2022 рік	2023 рік	+ / -
1. Ціна продукції (роботи, послуги), грн./кг	5,1	5,5	+0,4
2. Собівартість продукції (роботи, послуги), грн./кг	3,4	3,9	+0,5
3. Рентабельність продукції (роботи, послуги), %	50	41	-9

$$P_0 = \frac{C_0 - C_0}{C_0} \times 100 = \frac{5,1 - 3,4}{3,4} \times 100 = 50;$$

$$P_{ум} = \frac{C_1 - C_0}{C_0} \times 100 = \frac{5,5 - 3,4}{3,4} \times 100 = 61,8;$$

$$P_1 = \frac{C_1 - C_1}{C_1} \times 100 = \frac{5,5 - 3,9}{3,9} \times 100 = 41.$$

На основі розрахунку рентабельності пшениці отримуємо негативну тенденцію – зменшення рентабельності на 9% у зв'язку з:

– підвищенням ціни продукції:

$$P_{ум} - P_0 = 61,8 - 50 = +11,8;$$

– збільшенням її собівартості:

$$P_1 - P_{ум} = 41 - 61,8 = -20,8;$$

$$\Sigma = 11,8 + (-20,8) = -9.$$

Резервами, що покликані збільшити рентабельність продукції, є зменшення її собівартості завдяки зниженню виробничих витрат підприємства.

Посилаючись на фінансову звітність (дод. Т), проводимо розрахунок впливу певних факторів на мультиплікатор рентабельності активів товариства (табл. 3.12)

Таблиця 3.12

**Вплив факторів на мультиплікатор рентабельності активів ПрАТ
“Більшівці-Риба” за 2022-2023 рр.**

Показники	2022 рік	2023 рік	Відхилення, + / -
1. Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	33769	37774	+4005
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	24338	27033	+2695
3. Середньорічна вартість запасів, тис. грн.	20190	32210	+12020
4. Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	26577	37380	+10803
5. Середньорічна вартість активів підприємства, тис. грн.	43146	58833	+15687
6. Рентабельність активів, %	21,9	18,3	-3,6

Відповідно до поданих у таблиці показників, рентабельність підприємства знизилась на 3,6% у зв'язку зі зміною певних факторів. Для аналізу впливу цих чинників побудуємо табл. 3.13.

Таблиця 3.13

**Вплив факторів на рентабельність активів ПрАТ “Більшівці-Риба”
за 2022-2023 рр.**

Показники	2022 рік	2023 рік	+/-
Виручка на 1 грн. собівартості продукції	1,39	1,40	0,01
Питома вага ОА структури А підприємства	0,62	0,64	0,02
Питома вага запасів у структурі ОА	0,76	0,86	0,10
Оборот запасів підприємства	1,21	0,84	-0,37

Шляхом ланцюгових підстановок, здійснюємо побудову аналітичної табл. 3.14.

Таблиця 3.14

Аналіз мультиплікатора рентабельності активів ПрАТ “Більшівці-Риба”

№	X(X-1)	Y	Z	K	ΔP_a
$\Delta P_a(x)$	0,01	0,62	0,76	1,21	0,006
$\Delta P_a(y)$	0,39	0,02	0,76	1,21	0,007
$\Delta P_a(z)$	0,39	0,64	0,10	1,21	0,030
$\Delta P_a(k)$	0,39	0,64	0,86	-0,37	-0,078
Σ	-	-	-	-	-0,035

За результатами проведеного багатофакторного аналізу мультиплікатора рентабельності активів ПрАТ “Більшівці-Риба” приходимо до висновку, що резервами збільшення рентабельності для наступного звітного періоду (2024 року) виступають збільшення оборотності запасів товариства та зростання їх питомої ваги у структурі оборотних активів.

Отож, організація управлінського обліку на ПрАТ “Більшівці-Риба” забезпечена бухгалтерською службою, яку очолює головний бухгалтер. Він відповідає за дотримання підприємством уніфікованих теоретико-методологічних засад ведення обліку, складає та подає, згідно з встановленими термінами, відповідні звітності. Крім цього, головний бухгалтер слідкує за дотриманням іншими бухгалтерами правил ведення обліку, здійснює контроль за об’єктивним відображенням інформації на рахунках.

Провівши факторну оцінку обліково-аналітичних показників, нам вдалося розкрити приховані резерви підприємства та потенційні можливості організації його фінансової діяльності. На основі зазначених проміжних висновків до кожної із аналітичних таблиць, підприємству слід прийняти зважені та доцільні управлінські рішення, що в майбутніх звітних періодах призведуть до покращення його фінансового стану.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі розкрито сутність поняття “обліково-аналітичне забезпечення”, проаналізовано різні підходи до його трактування, а також визначено ключові аспекти; з’ясовано роль та вагу економічної інформації в системі обліково-аналітичного забезпечення, її вплив на прийняття управлінських рішень; розглянуто нормативно-законодавчу базу, що регламентує формування та ведення обліково-аналітичної структури на підприємстві; охарактеризовано особливості ведення бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в контексті забезпечення детермінант управління підприємством; досліджено специфіку ведення управлінського обліку на працюючому суб’єкті господарювання; проведено практичне застосування факторного аналізу для оцінки фінансового стану та результатів діяльності підприємства. Реалізація мети і завдань дослідження дала нам змогу прийти до наступних висновків:

1. Обліково-аналітичне забезпечення – це система, що організовує облік та аналіз інформації для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на підприємстві. Вона ґрунтується на даних бухгалтерського обліку, доповнених іншими видами інформації, необхідними для аналізу. Вітчизняні дослідники надають широку кількість визначень терміну “обліково-аналітичне забезпечення”, втім до єдиного, одностайного трактування даної системи не приходять. Частина дослідників розглядає сутність обліково-аналітичного забезпечення через інформаційний підхід (як систему, призначену для збору та обробки економічної інформації необхідної для прийняття управлінських рішень). Когорта фахівців разом з інформаційним підходом розкриває сутність цього терміну через системний підхід (як цілісну та взаємопов’язану систему, що працює для досягнення спільних цілей). Не обмежуються дослідники й цими підходами та розширюють коло аналізу завдяки процесному та функціональному підходу. Зміст першого полягає у визначенні обліково-аналітичного забезпечення як процесу, що включає в себе збір, обробку, аналіз

та інтерпретацію інформації. Другий (функціональний підхід) обстоює трактування даного твердження в контексті сукупності функцій, притаманних йому (інформаційного забезпечення, обліку, аналізу та контролю).

2. Економічна інформація відіграє ключову роль у системі обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Вона слугує фундаментом для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях, забезпечуючи прозорість, своєчасність та ефективність функціонування бізнесу. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє значно підвищити якість економічної інформації, зробити її більш доступною та зручною для аналізу. Це, в свою чергу, сприяє кращому управлінню підприємством та його стійкому розвитку. Підсумовуючи, зазначимо, що економічна інформація є ключовим активом будь-якого суб'єкта господарювання. Її раціональне використання дає змогу керівництву приймати обґрунтовані управлінські рішення, що сприяють розвитку та процвітанню бізнесу.

3. В Україні нормативно-законодавче регулювання обліково-аналітичного забезпечення здійснюється в площині актів, що забезпечують ведення бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності. Серед законодавчих актів виділяють Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. № 996-XIV, а також стандарти, що його доповнюють – “Положення (стандарти) бухгалтерського обліку” (П(С)БО) та “Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку” (НП(С)БО). Роз'яснення щодо застосування зазначених стандартів надають розроблені Міністерством фінансів України або іншими органами державної влади “Методичні рекомендації з питань бухгалтерського обліку”. На рівні підприємства регулюють роботу обліково-аналітичної системи “Наказ про облікову політику” та “Робочий план рахунків бухгалтерського обліку”. Окрім них, керівником суб'єкта господарювання (за потреби) розробляються та затверджуються й інші документи, що регламентують ведення обліку та звітності.

4. Облік, аналіз та контроль є трьома взаємопов'язаними функціями, що відіграють вирішальну роль у забезпеченні детермінант управління підприємством. Їх ефективне ведення дає змогу керівництву отримувати вичерпну інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства; виявляти проблеми та відхилення від запланованих показників; приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо розвитку підприємства; контролювати виконання поставлених завдань та досягнення цілей; забезпечувати ефективне використання ресурсів підприємства.

Ведення обліку на ПрАТ “Більшівці-Риба” організовано у відповідності до вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів і методичних рекомендацій. Система бухгалтерського обліку адаптована до потреб підприємства та включає в себе складання первинних документів, що підтверджують здійснення господарських операцій; реєстрацію господарських операцій в бухгалтерських облікових регістрах та підготовку фінансової і управлінської звітності, що відображає фінансовий стан та результати діяльності товариства.

Аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ “Більшівці-Риба” ґрунтується на даних бухгалтерського обліку та інших джерелах інформації. Для проведення аналізу нами було використано різні методи: горизонтальний, вертикальний, факторний аналіз тощо. Вони дозволили оцінити фінансовий стан підприємства, його платоспроможність, стійкість та рентабельність; проаналізувати результати діяльності підприємства за різними напрямками та видами діяльності; виявити резерви для підвищення ефективності роботи підприємства та розробити прогнози розвитку підприємства на майбутнє.

Зовнішньої аудиторської перевірки на ПрАТ “Більшівці-Риба” не проводилося, тому контроль здійснювався шляхом внутрішнього аудиту. За результатами перевірки було встановлено, що підприємство має певні незначні розбіжності в питаннях ведення бухгалтерського обліку щодо вимог “Міжнародних стандартів фінансової звітності та бухгалтерського обліку”.

5. Мета ведення управлінського обліку полягає у наданні керівництву та менеджерам підприємства інформації, що є необхідною для прийняття зважених управлінських рішень, спрямованих на досягнення цілей суб'єкта господарської діяльності. Організація та ведення управлінського обліку на ПрАТ “Більшівці-Риба” характеризується чітким розподілом повноважень і функцій (лінійно-функціональна побудова організації управління). Фінансовий та управлінський облік на підприємстві поєднаний, оскільки за основу організації системи управлінського обліку взято інтегрований спосіб. Черговою специфікою ведення управлінського обліку на ПрАТ “Більшівці-Риба” є впровадження центрів відповідальності. Завдяки ним керівник певного структурного підрозділу здійснює локалізований (в межах своєї області) аналіз фінансових і нефінансових показників діяльності центру відповідальності та виявляє проблемні зони і розробляє заходи щодо їх усунення. Розрахунок собівартості продукції підприємства та особливості калькулювання забезпечують попередільний метод, “директ-костинг” і “стандарт-кост”. Завдяки даним методам ПрАТ “Більшівці-Риба” прагне досягти покращення рівня рентабельності.

6. Факторний аналіз – це потужний інструмент, що використовується для комплексної оцінки фінансових показників діяльності підприємства. Він дозволяє не тільки визначити загальний вплив певних чинників на результативний показник, але й розкрити резерви – рекомендації щодо покращення роботи підприємства. За результатами проведеного багатофакторного аналізу рентабельності активів приходимо до висновку, що задля збільшення їх рентабельності, необхідно збільшити показник оборотності запасів шляхом зростання їх питомої ваги у структурі оборотних активів.

Отже, впровадження системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством досить тривалий та ресурсозатратний процес, що потребує постійної залученості. При правильній побудові ця система допоможе підприємству підвищити рівень його фінансового стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мартишко М. С. Обліково-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком сільськогосподарських підприємств. Суми : *Сумський державний університет*, 2020. 68 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/81669> (дата звернення: 31.05.2024).
2. Гоголь Т. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу : монографія. Чернігів : Видавець Лозовий В.М., 2014. 384 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/Hohol-Oblik-analit-upr-na-MP-MON-1.pdf> (дата звернення: 31.05.2024).
3. Волощук Л. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємства. *Праці Одеського політехнічного університету*. 2011. № 2. С. 329–334. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Poru_2011_2_57 (дата звернення: 31.05.2024).
4. Бруханський Р. Ф. Модернізація обліково-інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту сільськогосподарських підприємств України. *Управлінські інновації*. 2012. Вип. 2. С. 195–203. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/4071> (дата звернення: 31.05.2024).
5. Гангал Л. С. Механізм обліково-аналітичного забезпечення управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств. *Інноваційна економіка*. 2016. № 1–2. С. 124–130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2016_1-2_22 (дата звернення: 31.05.2024).
6. Будько О. В. Класифікація обліково-аналітичної інформації з метою інформаційного забезпечення управління сталим розвитком підприємства. *Інноваційна економіка*. 2015. № 1 (56). С. 207–212. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2015_1_40 (дата звернення: 31.05.2024).
7. Будько О. В. Моделювання системи обліково-аналітичного забезпечення суб'єктів господарювання в умовах сталого розвитку. *Проблеми*

- економіки*. 2015. № 1. С. 285–291. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Рekon_2015_1_38 (дата звернення: 31.05.2024).
8. Живко З. Б. Системний підхід до управлінського процесу підприємства: інформаційні технології та взаємодія підсистем безпеки. *Науковий вісник ЛДУВС. Серія економічна*. 2013. Вип. 1. С. 230–237. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_e_2013_1_30 (дата звернення: 31.05.2024).
9. Загородній А. Г. Система обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємства. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2007. № 5 (76). С. 94–102. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-126> (дата звернення: 31.05.2024).
10. Камінська Т. Г. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту в сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.04. Київ, 2006. 20 с.
11. Лень В. С. Обліково-аналітична система підприємства: обґрунтування, визначення, модель. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 1 (5). С. 281–290. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/79179> (дата звернення: 31.05.2024).
12. Оляднічук Н. В., Підлубна О. Д. Обліково-аналітичне забезпечення економічної діяльності суб'єкта підприємництва. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2020. Вип. 33(2). С. 16–21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2020_33%282%29__4 (дата звернення: 31.05.2024).
13. Пуцентейло П. Р. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2015. Вип. 11. С. 224–232. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nivif_2015_11_34 (дата звернення: 31.05.2024).

14. Гуренко Т. О., Дерев'янка С. І., Липова А. С. Теоретичні основи формування обліково-аналітичного забезпечення управління. *Економічні науки. Серія : Облік і фінанси*. 2013. Вип. 10(3). С. 204–210. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esnof_2013_10%283%29__35 (дата звернення: 31.05.2024).
15. Макода С. Л. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*. 2016. Вип. 177. С. 131–136. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2016_177_17 (дата звернення: 31.05.2024).
16. Пархоменко О. В. Інформаційно–аналітичне забезпечення процесу прийняття рішень в системі науково–технічної інформації : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.02.02. Київ, 2006. 24 с.
17. Юзва Р. П. Обліково-аналітична система – інформаційне забезпечення управління підприємством. *Облік і фінанси АПК*. 2008. № 11–12 (32–33). С. 90–94.
18. Барановська С. П. Обліково-аналітичне забезпечення як невід'ємна складова управління підприємством. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. Львів : Львівська політехніка, 2012. С. 8–11.
19. Комасюк О. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління ліквідністю підприємства. Вінниця, 2017. 153 с. URL: <http://socrates.vsau.org/b04213/html/cards/getfile.php/12217.pdf> (дата звернення: 31.05.2024).
20. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 № 996-XIV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 31.05.2024).

21. Ловінська Л. Г. Організація бухгалтерського обліку та фінансового контролю в сучасних умовах господарювання в Україні. К. : НДФІ, 2006. 240 с.
22. Шпак В. А. Організація бухгалтерського обліку: Концептуальний підхід : монографія К. : Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. 312 с.
23. Белоусова І. А. Розвиток бухгалтерської професії як важливий чинник подолання економічної кризи в Україні. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2009. № 5. С. 3–6.
24. Ночовна Ю. О., Куценко В. А. Минуле та майбутнє бухгалтерського балансу. *Вісник Донецького державного університету економіки і торгівлі*. 2008. № 4 (40). С. 252–260.
25. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. за № 291 / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).
26. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561 / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).
27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №7 “Основні засоби”: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).
28. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник/ Вид. 8-ме, доповнене і перероблене. Житомир.: Рута, 2009. 912 с.
29. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №9 “Запаси”: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246 / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).

30. Андреева Ж. А. Облік та контроль товарно-матеріальних цінностей: організація та методика. Вінниця, 2018. 126 с. URL: <http://socrates.vsau.org/b04213/html/cards/getfile.php/16246.pdf> (дата звернення: 31.05.2024).
31. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: затв. Постановою Правління Національного банку України від 29.07.2022 р. № 163 / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).
32. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підручник. К.: Кондор, 2007. 274 с.
33. Артюх О. В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, Ротапринт, 2012. 305 с.
34. Кіндрацька Г. І., Білик М. С., Загородній А. Г. Економічний аналіз : підручник. К.: Знання, 2008. 487 с.
35. Власова Н. О. Управління оборотними активами на підприємствах роздрібної торгівлі : монографія. Харків : ХДУХТ, 2014. 258 с. URL: <https://www.researchgate.net/publication/295909506> (дата звернення: 31.05.2024).
36. Черниш С. С. Економічний аналіз : навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2010. 312 с.
37. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник. Вид. 2-ге, перероблене та доповнене. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 472 с.
38. Гончарук Я. А., Рудницький В. С. Аудит : навчальний посібник. Вид. 3-тє, перероблене та доповнене. К.: Знання, 2007. 443с.
39. Аудит установчих документів підприємства : *Олбест*. URL: https://knowledge.allbest.ru/audit/2c0b65625b2bd68a4d43b89421206d27_0.html (дата звернення: 31.05.2024).
40. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку №12 “Податки на прибуток” / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).

41. Міжнародний стандарт фінансової звітності №1 “Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності” / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).
42. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку №16 “Основні засоби” / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).
43. Череп А. В. Економічний аналіз : навчальний посібник. К.: Кондор, 2009. 160 с.
44. Небава М. І., Ратушняк О. Г. Менеджмент організацій і адміністрування. Частина 1 : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2012. 105 с. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/1nebava_menedzhment_organizacij_administuvannya_ch1/index_3.htm (дата звернення: 31.05.2024).
45. Верланов Ю. Ю., Бурлан С. А., Верланов О. Ю. Управлінський облік: сучасна теорія і практика : навчальний посібник. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 340 с.
46. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).
47. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №16 “Витрати”: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 / Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.05.2024).
48. Труш В. Є. Управлінський облік : підручник. К.: Академія, 2007. 316 с.
49. Коритько Ю. О. Удосконалення системи управління витратами підприємства. *Державний університет «Житомирська політехніка»*, Житомир, 2023. 107 с. URL: <https://ztu.edu.ua/site/graduation-works-get-file?id=10737658> (дата звернення: 31.05.2024).
50. Боднарчук А. В. Шляхи зниження собівартості продукції на підприємстві. *Національний університет харчових технологій*. Київ, 2020. 114 с. URL:

<https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c1da2284-4ecb-470c-9e9a-46932f132148/content> (дата звернення: 31.05.2024).

51. Терещенко Л. О., Матієнко-Зубенко І. І. Інформаційні системи і технології в обліку : навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2004. 187 с. URL: <https://buklib.net/books/28153/> (дата звернення: 31.05.2024).
52. Загребя М. М. Теоретичні аспекти використання факторного аналізу при аналізі динаміки фінансового стану підприємства. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки.* 2014. Вип. 25. С. 455–460. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2014_25_69 (дата звернення: 31.05.2024).

ДОДАТКИ

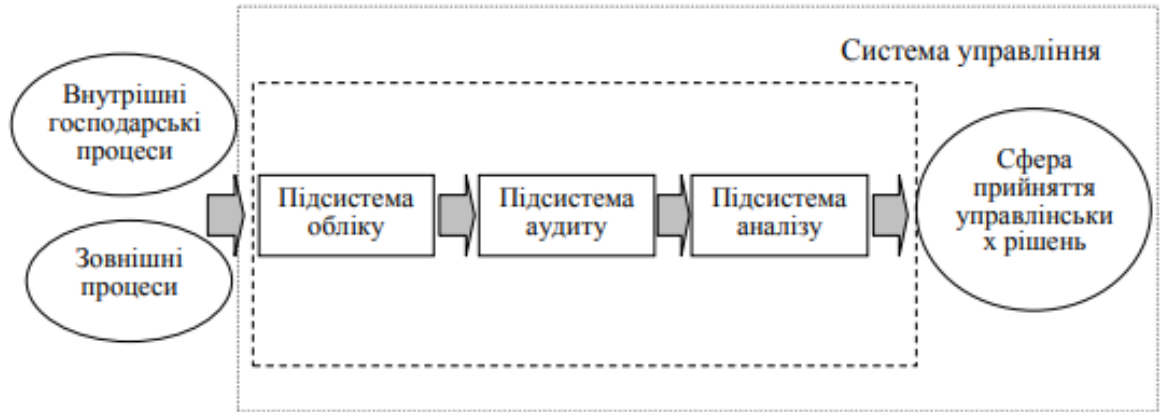
Додаток А

Місце і роль обліково-аналітичного забезпечення в інформаційному забезпеченні системи управління підприємства

Джерело: [2, с. 21].

Складові системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

**Вимоги внутрішнього і зовнішнього середовища до інформації
бухгалтерського обліку**

Види середовища	Інформація бухгалтерського обліку
Внутрішнє середовище	Інформація щодо кількісних і якісних параметрів виробництва, витрати по центрах відповідальності, по затратах праці; продуктивності праці за видами продукції та в розрізі структурних підрозділів; адміністративні витрати по центрах відповідальності та в цілому по системі; обсяги в розрізі продукції по центрах відповідальності; дотримання параметрів технології та якості; вплив агросервісного обслуговування тощо
Зовнішнє середовище	Інформація про конкурентні переваги, слабкі сторони і загрози підприємств-конкурентів аналогічного профілю діяльності; кон'юнктура обраних сегментів ринку; інформація, яка характеризує постачальників, замовників, посередників; виконання зобов'язань; інвестиційна політика; використання грошових надходжень тощо

Рівні нормативного регулювання системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

Довідка з ЄДРПОУ про ПрАТ "Більшівці-Риба"

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ГАЛИЦЬКОМУ РАЙОНІ
площа Волі, 1, м. Галич, Івано-Франківська обл., 77100
тел. (03431) 2-12-85, E-mail: gal3@ifstat.if.ukrtel.net

ЗАТВЕРЖЕНО
Наказ Держкомстату України
12.06.2007 № 164

ДОВІДКА АБ № 646051
З ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ
ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ (ЄДРПОУ)

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БІЛЬШІВЦІ-РИБА"

Ідентифікаційний код 20542447 Правовий статус суб'єкта ЮРИДИЧНА ОСОБА

Керівник ЯНУШ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ Телефон 80343161340

Класифікаційні дані:

Місцезнаходження за КОАТУУ 2621255300 77146 ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛ., ГАЛИЦЬКИЙ Р-Н, СМТ БІЛЬШІВЦІ, ВУЛИЦЯ ДВІРСЬКА, БУДИНОК 5

Організаційно-правова форма за КОПФГ 230 АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО

Види діяльності за КВЕД-2010
03.22 Прісноводне рибництво (аквакультура)

01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур

01.50 Змішане сільське господарство

46.38 Оптова торгівля іншими продуктами харчування, у тому числі рибою, ракоподібними і моллюсками

47.23 Роздрібна торгівля рибою, ракоподібними та моллюсками в спеціалізованих магазинах

47.81 Роздрібна торгівля з лотків і на ринках харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами

Інституційний сектор економіки за KICE S.11002 Приватні нефінансові корпорації

Дата первинної реєстрації	15.09.1993	
Дата та номер останньої реєстраційної дії	16.03.2012	№ 11061070012000013
Свідоцтво про державну реєстрацію	серія	№
Місце проведення реєстраційної дії	ГАЛИЦЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	
Дата внесення даних щодо суб'єкта до ЄДРПОУ	19.03.2012	
Дата видачі довідки	14.01.2013	
Виконавець	МАЛЬЦЕВА М.	

Значальник управління статистики

СИНИШИН Г.І.

КОАТУУ - Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України
КОПФГ - Класифікація організаційно-правових форм господарювання
КВЕД - Класифікація видів економічної діяльності
КІСЕ - Класифікація інституційних секторів економіки

Відомість нарахування амортизації нематеріальних активів (грудень)
ПрАТ “Більшівці-Риба”

Відомість нарахування амортизації за Грудень 2023 р. Нематеріальні активи
(бухгалтерський облік)

Назва	К-сть	Початкова вартість	Залишкова вартість	Метод розрахунку зносу	Ліквідац. вартість	Строк використ.	Норма амортизації	Розр. обсяг виробництва	Обсяг виробн. поточ. місяця	Сума зносу
Програма Продажів "Business Automation Software for AGRO Accounting Kit for 5 users"	1,000	20,100.00	17,419.92	Прямолін. списання	0	180				111.67
Всього :		20,100.00	17,419.92							111.67

Головний бухгалтер **Голод Олександра Дмитрівна**

Джерело: надано головним бухгалтером ПрАТ “Більшівці-Риба” Голод О.Д.

Відомість нарахування амортизації основних засобів (грудень) ПрАТ “Більшівці-Риба”

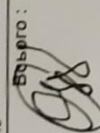
Відомість нарахування амортизації за Грудень 2023 р. Основні засоби (бухгалтерський облік)

Назва	К-сть	Початкова вартість	Залишкова вартість	Метод розрахунку зносу	Ліквідац. вартість	Строк використ.	Норма амортизації	Розр. обсяг виробництва	Обсяг виробн. поточ. місяця	Сума зносу
Инв № 1. Контора рибацька	1 000	25,251-00	730-48	Прямолін. списання	0	874	-	-	-	28-89
Инв № 1. Фінська хатина	1 000	5,920-00	247-80	Прямолін. списання	0	769	-	-	-	7-70
Инв № 1. Качатник маточний	1 000	16,810-00	696-20	Прямолін. списання	0	774	-	-	-	21-72
Инв № 113. очеретокосарка КМА	1 000	100,000-00	31,866-12	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	555-56
Инв № 114. коток кильчато-зубчатий КЗК-6	1 000	44,166-67	44,166-67	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	245-37
Инв № 12. Залізо-бетонний міст	1 000	7,905-00	340-93	Прямолін. списання	0	730	-	-	-	10-83
Инв № 12. Інкубаційний цех	1 000	178,593-00	8,992-70	Прямолін. списання	0	580	-	-	-	307-92
Инв № 13. Залізо-бетонний міст	1 000	41,737-00	1,539-44	Прямолін. списання	0	803	-	-	-	51-98
Инв № 131. Агрегат передпосівний АП-6	1 000	19,500-40	15,228-84	Прямолін. списання	0	210	-	-	-	92-86
Инв № 132. Компютер №1	1 000	23,525-00	6,273-48	Прямолін. списання	0	120	-	-	-	196-04
Инв № 14. Промивочна яма	1 000	5,715-00	277-99	Прямолін. списання	0	611	-	-	-	9-35
Инв № 167. косарка КН-2.1	1 000	25,083-34	5,992-39	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	139-35
Инв № 168. цистерна 50М3	1 000	20,000-00	8,583-79	Прямолін. списання	0	240	-	-	-	83-33
Инв № 169. Пристрій для скошування ріпака ПР-6*02	1 000	22,400-00	5,351-72	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	124-44
Инв № 169. конвектор	1 000	1,350-00	82-50	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	7-50
Инв № 17. Баня	1 000	4,193-62	225-28	Прямолін. списання	0	440	-	-	-	9-51
Инв № 170. ФОЛЬЦВАГЕН (ПАСАТ)	1 000	286,916-43	84,878-80	Прямолін. списання	0	240	-	-	-	1,195-49
Инв № 171. Вага 30 тон	1 000	15,000-00	4,437-50	Прямолін. списання	0	240	-	-	-	62-50
Инв № 172. Трактор ХТ3-170121	1 000	166,666-67	74,306-15	Прямолін. списання	0	240	-	-	-	694-44
Инв № 172. Бек для транспортування риби	1 000	23,000-00	6,388-60	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	127-78
Инв № 173. Борона-УДА-4.5	1 000	41,666-67	18,576-54	Прямолін. списання	0	240	-	-	-	173-61
Инв № 174. Бек для транспортування риби	1 000	23,000-00	6,388-60	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	127-78
Инв № 175. Вантажний автомобіль MERSEDES-DENZ 1735	1 000	22,833-33	6,469-68	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	126-85
Инв № 176. розподільник мінеральних добрив марки AMAZON ZA-V	1 000	56,595-00	16,349-24	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	314-42
Инв № 176. завантажувач шнековий ЗШВ-40	1 000	33,333-33	10,740-15	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	185-19
Инв № 177. сівалка СЗ-5,4А-06 з трансп. пристар	1 000	255,750-00	132,137-79	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	1,420-83
Инв № 177. Вага для заважування свиней 4BDU600 X-0820 А Бюджет	1 000	15,441-67	9,951-11	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	85-79
Инв № 179. Сівалка John Deere 74DA	1 000	2,662,575-50	2,632,423-66	Прямолін. списання	0	5475	-	-	-	486-32
Инв № 180. Дисківна борона Lemken Rubin 9/600 бм.	1 000	918,750-00	915,561-61	Прямолін. списання	0	5475	-	-	-	167-81
Инв № 197. Трактор John Deere 8335R	1 000	2,639,500-00	1,437,451-72	Прямолін. списання	0	240	-	-	-	10,972-92
Инв № 198. Трактор John Deere 6150M 4-х колісний	1 000	1,902,967-98	1,236,929-46	Прямолін. списання	0	240	-	-	-	7,929-03
Инв № 199. фронтальний лавантажувач	1 000	181,913-12	179,221-49	Прямолін. списання	0	240	-	-	-	33-23
Инв № 2. Склад кормів	1 000	9,756-00	371-37	Прямолін. списання	0	808	-	-	-	12,07
Инв № 2. Качатник брудерний	1 000	33,019-00	998-05	Прямолін. списання	0	774	-	-	-	42-66
Инв № 200. Трактор колісний John Deere 6215R (1106215RCMK124024)	1 000	3,846,576-15	3,830,417-04	Прямолін. списання	0	5475	-	-	-	702-57
Инв № 201. Напівавтоматичний оборотний плуг Diamant 16 7+1 L 100	1 000	1,228,776-44	1,222,072-97	Прямолін. списання	0	5475	-	-	-	224-07
Инв № 202. Борона причепна підвалчна "ДЕМЕТРА" БПГ-14	1 000	170,000-00	150,166-76	Прямолін. списання	0	180	-	-	-	944-44
Инв № 220. Комбайн зернозбиральний самохідний CLAAS Tisalo 440	1 000	4,448,383-33	4,386,634-09	Прямолін. списання	0	5475	-	-	-	812-49
Инв № 221. Жниварка (жатка) для збирання зернових Valgo 660 з ширною захвату 6,6 м з обладнанням для ріпаку	1 000	879,900-00	867,686-04	Прямолін. списання	0	5475	-	-	-	160-71
Инв № 222. Жниварка для збирання сої VAX FLEX 770	1 000	1,051,509-40	1,038,257-26	Прямолін. списання	0	5475	-	-	-	192-06

Інв. № 223, Обліскувач причіпний Navigator DELTA 3000L 28m	1 000	1,400,843-51	1,384,264-33	Прямолін списання	0	5475	-	-	255-86
Інв. № 289, ноутбук	1 000	17,535-85	11,964-72	Прямолін списання	0	192	-	-	91-33
Інв. № 290, Жатка кукурудзяна Solarspeed 8-70	1 000	360,000-00	358,159-00	Прямолін списання	0	5475	-	-	65-75
Інв. № 3, Склад кормів	1 000	24,764-00	964-76	Прямолін списання	0	817	-	-	30-31
Інв. № 3, Квачник	1 000	14,408-00	435-57	Прямолін списання	0	774	-	-	18-61
Інв. № 363, Теплогенератор Установка попереднього спалювання що працює на твердому паливі Модель 40/60	1 000	2,757,837-13	2,756,326-00	Прямолін списання	0	5475	-	-	503-71
Інв. № 375, Культиватор комбайнер передповнений Beelar Swifter SD 8000 F 10kVA, бак 120л, комух	1 000	818,887-73	807,104-09	Прямолін списання	0	5490	-	-	149-16
Інв. № 383, генератор FDT45TM3-10	1 000	362,083-33	269,551-11	Прямолін списання	0	180	-	-	2,011-57
Інв. № 387, Навантажувач телескопічний MANTOU MLT-x735 Turbo LSU S6 EA	1 000	2,415,291-67	2,407,792-12	Прямолін списання	0	5475	-	-	441-15
Інв. № 387, Бати автомобільні трандиметричні для зважування сільськогосподарських машин	1 000	550,000-00	507,222-16	Прямолін списання	0	180	-	-	3,055-56
Інв. № 388, Кіш зерновий 2,7 м куб	1 000	53,083-33	52,918-43	Прямолін списання	0	5475	-	-	9-70
Інв. № 389, Свалка точкового висіву MONOSEM NG Plus M (8 рядів) (L20K001446)	1 000	987,238-65	982,383-51	Прямолін списання	0	5490	-	-	179-82
Інв. № 398, комплект залізних пандусів залізобетонний для автомобільних ваг	1 000	133,333-33	122,962-97	Прямолін списання	0	180	-	-	740-74
Інв. № 399, Навесний оборотний плуг Lunel 8M 4+1 N100	1 000	1,068,739-58	1,015,302-62	Прямолін списання	0	240	-	-	4,453-08
Інв. № 4, Гараж склад	1 000	11,788-00	295-05	Прямолін списання	0	892	-	-	13-22
Інв. № 4, Склад кормів №4	1 000	6,093-00	273-51	Прямолін списання	0	733	-	-	8-31
Інв. № 400, Тракторний самосхідний причіп ТСТ-16	1 000	657,041-67	616,889-14	Прямолін списання	0	180	-	-	3,650-23
Інв. № 6, Навіс для с/т машин	1 000	6,264-00	464-06	Прямолін списання	0	825	-	-	7-59
Інв. № 6, Адмін будинок	1 000	15,113-00	139-20	Прямолін списання	0	375	-	-	40-30
Інв. № 7, Корівник	1 000	45,905-00	1,632-80	Прямолін списання	0	831	-	-	55-24
Інв. № 79, Піднавіс на зерно	1 000	7,230-43	167-80	Прямолін списання	0	316	-	-	22-88
Всього:		33,184,453-26	29,673,123-59						45,019-31

Голод Олександра Дмитрівна

Головний бухгалтер

Джерело: надано головним бухгалтером ПРАТ "Більшівці-Риба" Голод О.Д.

Виписка з банківського рахунку ПрАТ "Більшівці-Риба"

Raiffeisen BUSINESS ONLINE Сформовано 11.03.2024 в 13:23
з використанням системи дистанційного обслуговування

АТ "Райффайзен Банк"
код банку 380805

Назва клієнта: **ПРАТ "БІЛЬШІВЦІ-РИБА"** Код за ЄДРПОУ/ІПН: **20542447**
Виписка за рахунком: **UA67 3808 0500 0000 0026 0071 1407 2** Валюта рахунку: **UAH**
Період: **з 28.12.2023 по 28.12.2023** Дата попередньої операції: **27.12.2023**

Вхідний залишок: **186 569,53**

Номер документа	Дата операції	Реквізити кореспондента		Призначення платежу	Витрати (дебет)	Надходження (кредит)
		Номер рахунку	ЄДРПОУ/ІПН Найменування			
bn	28.12.2023 06:13	UA76 3808 0500 0003 5704 0000 0112 4	14305909 АТ "Райффайзен Банк"	Комісія за користування пакетом послуг з 29.11.23 по 27.12.23 по рах №UA67380805000000026007114072(UAH), без ПДВ	200,00	
23901846	28.12.2023 08:51	0597UAH/3724/0055 Код банку: 380805	14305909 АТ "Райффайзен Банк"	Покриття по платіжним карткам за 27.12.2023 комісія 25.32 UAH сума 1948.2 UAH/утримань Кт.тр.на суму 0/інших утримань0		1 922,88
836	28.12.2023 11:11	UA21 3006 1400 0002 6009 5001 8740 0	35442481 ТОВ "Ашан Україна Гіпермаркет"	За надані передпродажні послуги згідно акту 13113160 від 30.11.2023р. в т.ч ПДВ 1053,32 грн.	6 319,92	
OZJK56125	28.12.2023 16:01	0597UAH/1002/0001 Код банку: 380805	14305909 АТ "Райффайзен Банк"	виручка від продажу живої риби через Підгайно Підгайна Марія Іванівна Галицьким РВ УМВС в ІФ об вул Галицька 112В/10 м Івано-Франк		1 200 000,00
517955	28.12.2023 16:41	UA06 3005 2800 0002 6003 4550 3835 8	38316777 женою відповідальн істю "АЛЪЯНС МАРКЕТ"	Сплата за товар згідно договору № ТА0096/15 від 20.05.2015 р. Сума 25000,00 грн ПДВ (20%) 4166,67 грн		25 000,00
Обороти за період з 28.12.2023 по 28.12.2023					6 519,92	1 226 922,88

Вихідний залишок: **1 406 972,49**

АТ "Райффайзен Банк"
код банку 380805

Назва клієнта: **ПРАТ "БІЛЬШІВЦІ-РИБА"** Код за ЄДРПОУ/ІПН: **20542447**
Виписка за рахунком: **UA41 3808 0500 0000 0002 6046 9064 6** Валюта рахунку: **UAH**
Період: **з 28.12.2023 по 28.12.2023** Дата попередньої операції: **15.12.2023**

Вхідний залишок: **4 624,80**

Номер документа	Дата операції	Реквізити кореспондента		Призначення платежу	Витрати (дебет)	Надходження (кредит)
		Номер рахунку	ЄДРПОУ/ІПН Найменування			
1468453004 401	28.12.2023 16:31	UA53 3004 6500 0002 5606 3043 0059 8	00032129 Пенсійний Фонд України	Допомога по тимчасовій непрацездатності; заява-розрахунок №20542447-2023-42 від 28.12.2023		3 651,29
Обороти за період з 28.12.2023 по 28.12.2023						3 651,29

Вихідний залишок: **8 276,09**

Джерело: надано головним бухгалтером ПрАТ "Більшівці-Риба" Голод О.Д.

**Прибутковий касовий ордер ПрАТ «Більшівці-Риба»
від 6 грудня 2023р.**

Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України " " **20542447**
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БІЛЬШІВЦІ-РИБА»
 (найменування підприємства/установи/організації)

Прибутковий касовий ордер N 994
від 6 Грудня 2023 року

N з/п	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума цифрами	Код цільового призначення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	361		10200.00 грн		

Прийнято від Ластовський Ярослав

Підстава За рибу згідно накл.№1974 від 06122023 р.

Сума Десять тисяч двісті грн 00 коп.

(словами)

в тому числі ПДВ Одна тисяча сімсот грн 00 коп

Додатки: _____

Головний бухгалтер _____
 (підпис, прізвище, ініціали) **Голод О. Д.**

Одержав касир _____
 (підпис, прізвище, ініціали) **Гідрайна М. І.**

Джерело: надано головним бухгалтером ПрАТ «Більшівці-Риба» Голод О.Д.

Видатковий касовий ордер ПрАТ «Більшівці-Риба»
від 1 грудня 2023 р.

Додаток 3
до Положення про ведення касових операцій
у національній валюті в Україні
(пункт 26 розділу III)

Типова форма № КО-2

Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі
підприємств та організацій України **20542447**

МФО
вул. Давидська, 5, смт. Більшівці, Галицький р-н,
Івано-Франківська область, 77146
тел. 67-186, факс 67-340

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БІЛЬШІВЦІ-РИБА»
(найменування підприємства/установи/організації)

Видатковий касовий ордер
від 1 Грудня 2023 року

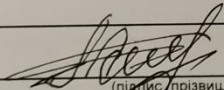
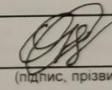
N з/п	Номер документа	Дата складання	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума	Код цільового призначення
1	2	3	4	5	6	7
1	1313	01.12.23	3721		5400.00 грн	

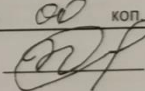
Видати Януш Петро Олексійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

Підстава під звіт

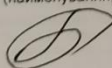
Сума П'ять тисяч чотириста грн 00 коп.
(словами)

Додаток: _____

Керівник **Януш М. В.** Головний бухгалтер
(підпис, прізвище, ініціали) **Голод О. Д.**
(підпис, прізвище, ініціали)

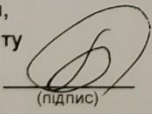
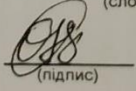
Одержав п'ять тисяч чотириста грн 00 коп.
(словами) Підпис одержувача

" 01 " грудня 2023 року
Паспорт: серія СС номер 623311 виданий 07.10.98 Галицьким РВ УМВС
(найменування, номер, дата та місце видачі документа, який засвідчує особу одержувача)

Видав касир **Підгайна М. І.**
(підпис, прізвище, ініціали)

Джерело: надано головним бухгалтером ПрАТ «Більшівці-Риба» Голод О.Д.

Касовий звіт ПрАТ “Більшівці-Риба” за 19 грудня 2023 р.

Номер документа	Від кого отримано чи кому видано	Номер кореспондуючого рахунку, субрахунку	Надходження	Видаток
1	2	3	4	5
	Залишок на початок дня		3043.68	X
				X
Видат. ордер № 1332	Видано Багира Степанія За городи	6851	-	5000.00
Видат. ордер № 1333	Видано Чернець Михайло Іванович За пай 2023 р.	672	-	14376.73
Видат. ордер № 1334	Видано Товстий Михайло Романович	661	-	5000.00
Приб. ордер № 1015	Прийнято від Споживач За рибу згідно накл. №1963, 1964, 1964 від 11, 12, 2023 р.	361	5418.00	-
Приб. ордер № 1016	Прийнято від Завада Р.Р. За рибу згідно накл. №1966, 1967 від 11, 12, 2023 р.	361	18237.60	-
Приб. ордер № 1017	Прийнято від Гулівер За рибу згідно накл. №1957 від 11, 12, 2023 р.	361	12240.00	-
Приб. ордер № 1018	Прийнято від Лесюк Христина Іванівна За рибу згідно накл. №2000 від 16, 12, 2023 р.	361	5100.00	-
Видат. ордер № 1336	Видано Керницький Василь Іванович За пай 2023 р	672	-	7122.30
Видат. ордер № 1335	Видано Януш Петро Олексійович Під звіт	3721	-	10000.00
Разом за день			40995.60	41499.03
Залишок на кінець дня, у тому числі на зарплату			2540.25	X
Касир Підгайна М. І.			-	X
Залишок в касовій книзі перевірів і документи в кількості Чотири (словами) прибуткових та П'ять (словами)				X
Видаткових одержав Бухгалтер Голод О. Д.				X

Джерело: надано головним бухгалтером ПрАТ “Більшівці-Риба” Голод О.Д.

Штатний розпис на ПрАТ «Більшівці-Риба»

Погоджено
Головний бухгалтер
 Голод О.Д.

Затверджую
Директор ПрАТ «Більшівці-Риба»
 Януш В.М.
01.09.2020р.

ШТАТНИЙ РОЗПИС
Приватного акціонерного товариства «Більшівці-Риба»
Вводиться з 01.09.2020р.

Назва структурного підрозділу	Назва посади (професії)	Види робіт	Марка трактора	Марка с/г машини	Код за Класифікатором професій	Кількість штатних одиниць	Розцінка за 1 год роботи	Розцінка за 1 га	Оклад	Надбавки (доплати)
Більшівці	Рибалки прибережного лову				6152	9	32.00			
Кукільники	Рибалки прибережного лову Підсобний робітник				6152 9322	7 1	32.00 32.00			
Слобідка	Рибалки прибережного лову Сторож				6152 9152	6 1	32.00 32.00		5000.00	
Набережна	Рибалки прибережного лову				6152	4	32.00			
Обслуговуючий персонал	Прибиральник службових приміщень				9132	1			5000.00	
	Підсобний Робітник Комірник				9322 12759	2 1	32.00		5400.00	
Механізатори	Водії авто-транспортних засобів				8322	7	43.00			
	Водій КАМАЗА				8322	1	52.00			
	Ремонт поточний Електрогазоварник				7212 7214	13 1	32.00 40.00			
	Електромонтер				7214	1	32.00			12%аскладливість

Наказ “Про призначення на посаду” (по ПрАТ “Більшівці-Риба”)

НАКАЗ № 25

по ПрАТ “Більшівці – Риба”

смт.Більшівці

від 30.09.2019р.

«Про призначення на посаду»

Заступаю на посаду та приймаю на себе виконання посадових обов'язків
директора з 30.09.2019 року.

Підстава: протокол загальних зборів акціонерів ПрАТ «Більшівці- Риба»
№ 1/2019 від 27.09.2019р.

Директор:

В.М.Януш

Розрахунково-платіжна відомість ПрАТ “Більшівці-Риба” за грудень 2023 р.

Приватне акціонерне товариство “Більшівці-Риба”
(державна організація)

Цех, відділ Більшівці

РОЗРАХУНКОВА ВІДОМІСТЬ
за грудень 2023 р.
По фірмі Більшівці-Риба По підрозділу Більшівці

Номер на год. ПІН	Прізвище, ім'я, по батькові	Табельний номер	Відпрацьована кількість годин	Залишок на початок	Відпустки	Оклад/тариф	Надбавка	Індекси зарплати	Доплата до ІЛП	Допл. за адгукосами	Всього нарахувань	Податок на доходи фіз. осіб	Виськова збр	Всього утримань	Виплата через касу	Виплата коректирна (за попередні місяці)	Виплата коректирна (за поточні місяці)	Всього виплат	Всього погашень	Залишок на кінець місяця
1	Атласов Андрій Миколайович	12	4 дб 25 г	6381.88	8354.08	1040.00	260.00	72.26			9726.34	1750.74	145.90	1896.64	14106.00			14106.00		105.58
2	Атласов Василь Богданович	13																		
3	Григор'єв Валентин	234																		
4	Корс Андрій Олександрович	281	26 дб	6382.11		6880.00	1720.00	469.70			9069.70	1632.55	136.05	1768.60	7381.00			7381.00		6302.21
5	Корс Андрій Олександрович	16	26 дб	6382.10		6880.00	1720.00	469.70			9069.70	1632.55	136.05	1768.60	7381.00			7381.00		6302.20
6	Матвій Володимир Дмитрович	209	4 дб 26 г	6382.10	8368.64	1040.00	260.00	72.26			9740.90	1753.36	146.11	1899.47	14117.00			14117.00		106.53
7	Післявий Ізидор Степанович	168				6880.00	1720.00	469.70			9069.70	1632.55	136.05	1768.60	7381.00			7381.00		6301.71
8	Пурман Олег Володимирович	285	36 дб 17 г	6381.61	16722.72	22720.00	5680.00	1533.62			46676.34	8401.75	700.16	9101.91	50366.00			50366.00		19118.23
	Разом:			31909.80	16722.72	22720.00	5680.00	1533.62			46676.34	8401.75	700.16	9101.91	50366.00			50366.00		19118.23

Бухгалтер *Голод О.Д.* (підпис, прямика)

Начальник підрозділу _____ (підпис, прямика)

Джерело: надано головним бухгалтером ПрАТ “Більшівці-Риба” Голод О.Д.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) та Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ПрАТ "Більшівці-Риба" за 2020 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БІЛЬШІВЦІ-РИБА"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за СДРПОУ	2021 01 01
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОАТУУ	20542447
Вид економічної діяльності Прісноводне рибництво (аквакультура)	за КОПФГ	2621255300
Середня кількість працівників 61	за КВЕД	230
Адреса, телефон вулиця ДВІРСЬКА, буд. 5, ГАЛИЦЬКИЙ РАЙОН, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77146		03.22
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)	61340	
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐	V
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☐	☐

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2020** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	13	13
накопичена амортизація	1002	13	13
Незавершені капітальні інвестиції	1005	257	257
Основні засоби	1010	16 658	16 312
первісна вартість	1011	22 308	22 201
знос	1012	5 650	5 889
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквизиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	16 915	16 569
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	16 276	20 190
Виробничі запаси	1101	6 387	5 602
Незавершене виробництво	1102	2 932	477
Готова продукція	1103	6 957	14 111
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 955	1 830
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	-	3 361
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	201	1 196
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	201	1 196
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частина перестрахування у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження дод. Т

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	19 432	26 577
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	36 347	43 146

Пасиви	Код ридика	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	602	602
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довідках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	17 038	17 038
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 000	1 000
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10 057	16 665
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	28 697	35 305
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	4 417	2 500
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату двек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	4 417	2 500
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	2 843	4 000
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:		-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	201	421
розрахунками з бюджетом	1620	-	413
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	12	53
розрахунками з оплати праці	1630	176	313
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	48
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1	93
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	3 233	5 341
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів інвестованого пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	36 347	43 146

Керівник

Головний бухгалтер

ЯНУШ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

Голод Олександра Дмитрівна

¹ Визначається в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БІЛЬШІВЦІ-РИБА"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2021	01	01
			20542447		
(найменування)					
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)					
за		Рік 2020	р.		
			Форма N2 Код за ДКУД 1801003		
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ					
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1	2	3	4		
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	33 769	33 826		
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-		
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-		
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-		
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-		
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(24 338)	(26 973)		
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-		
Валовий:					
прибуток	2090	9 431	6 853		
збиток	2095	(-)	(-)		
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-		
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-		
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-		
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-		
Інші операційні доходи	2120	-	-		
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-		
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>					
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-		
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-		
Адміністративні витрати	2130	(336)	(373)		
Витрати на збут	2150	(840)	(720)		
Інші операційні витрати	2180	(814)	(394)		
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-		
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>					
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-		
Фінансовий результат від операційної діяльності:					
прибуток	2190	7 441	5 366		
збиток	2195	(-)	(-)		
Доход від участі в капіталі	2200	-	-		
Інші фінансові доходи	2220	-	-		
Інші доходи	2240	-	-		
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-		
<i>дохід від благодійної допомоги</i>					
Фінансові витрати	2250	(833)	(822)		
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)		
Інші витрати	2270	(-)	(-)		
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-		

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	6 608	4 544
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	6 608	4 544
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	6 608	4 544

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	23 831	23 171
Витрати на оплату праці	2505	4 980	4 712
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 037	958
Амортизація	2515	346	360
Інші операційні витрати	2520	833	394
Разом	2550	31 027	29 595

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЯНУШ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

Голод Олександра Дмитрівна

Продовження дод. Т

Баланс (Звіт про фінансовий стан) та Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ПрАТ "Більшівці-Риба" за 2021 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БІЛЬШІВЦІ-РИБА"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за ЄДРПОУ	2022 01 01
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КАТОТТГ ¹	20542447
Вид економічної діяльності Прісноводне рибництво (аквакультура)	за КОПФГ	UA26040010010073361
Середня кількість працівників ² 60	за КВЕД	230
Адреса, телефон вулиця ДВІРСЬКА, буд. 5, ГАЛИЦЬКИЙ РАЙОН, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛ., 77146	61340	03.22

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку V
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2021** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	17
первісна вартість	1001	13	33
накопичена амортизація	1002	13	16
Незвершені капітальні інвестиції	1005	257	257
Основні засоби	1010	16 312	21 179
первісна вартість	1011	22 201	27 395
знос	1012	5 889	6 216
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	16 569	21 453
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	20 190	32 210
виробничі запаси	1101	5 602	10 905
незавершене виробництво	1102	477	2 344
готова продукція	1103	14 111	18 961
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити переустрахованні	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 830	1 984
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	3 361	3 079
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 196	107
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	1 196	107
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка переустрахованих у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незроблених премій	1183	-	-

Продовження дод. Т

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	26 577	37 380
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	43 146	58 833

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіновий) капітал	1400	602	602
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довідках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	17 038	32 703
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 000	2 000
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	16 665	8 338
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	35 305	43 643
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	2 500	4 740
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привозний фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	2 500	4 740
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	4 000	6 000
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	421	1 029
розрахунками з бюджетом	1620	413	38
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	53	41
розрахунками з оплати праці	1630	313	265
Поточна кредиторська заборгованість за одержаннями авансами	1635	48	3 076
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	93	1
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	5 341	10 450
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість акцій недержавного пенсійного фонду	1700	-	-
Баланс	1900	43 146	58 833

Керівник

Головний бухгалтер

ЯНУШ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

Голод Олександра Дмитрівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БІЛЬШІВЦІ-РИБА"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
			2022	01 01
		за ЄДРПОУ	20542447	
	(найменування)			
	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
	за Рік 2021	р.		
		Форма № 2 Код за ДКУД	1801003	
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	37 774	33 769	
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-	
премії підписані, валова сума	2011	-	-	
премії, передані у перестраховування	2012	-	-	
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-	
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(27 033)	(24 338)	
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-	
Валовий:				
прибуток	2090	10 741	9 431	
збиток	2095	(-)	(-)	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-	
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-	
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-	
Інші операційні доходи	2120	8	-	
у тому числі:				
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-	
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-	
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-	
Адміністративні витрати	2130	(312)	(336)	
Витрати на збут	2150	(1 668)	(840)	
Інші операційні витрати	2180	(287)	(814)	
у тому числі:				
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-	
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-	
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	8 482	7 441	
збиток	2195	(-)	(-)	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	-	-	
Інші доходи	2240	-	-	
у тому числі:				
дохід від благодійної допомоги	2241	-	-	
Фінансові витрати	2250	(144)	(833)	
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)	
Інші витрати	2270	(-)	(-)	
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-	

Продовження дод. Т

Фінансовий результат до оподаткування:		Продовження додатка 2	
прибуток	2290	8 338	6 608
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	8 338	6 608
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	8 338	6 608

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	29 149	23 831
Витрати на оплату праці	2505	5 645	4 980
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 181	1 037
Амортизація	2515	330	346
Інші операційні витрати	2520	287	833
Разом	2550	36 592	31 027

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЯНУШ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

Голод Олександра Дмитрівна

Продовження дод. Т

Баланс (Звіт про фінансовий стан) та Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ПрАТ "Більшівці-Риба" за 2023 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БІЛЬШІВЦІ-РИБА"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за ЄДРПОУ	2024 01 01
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КАТОГПГ 1	20542447
Вид економічної діяльності Прісноводне рибництво (аквакультура)	за КОПФГ	UA26040010010073361
Середня кількість працівників 2 50	за КВЕД	230
Адреса, телефон вулиця ДВІРСЬКА, буд. 5, ГАЛИЦЬКИЙ РАЙОН, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77146		03.22
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)	61340	
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐	V
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☐	☐

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2023** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	15	14
первісна вартість	1001	33	33
накопичена амортизація	1002	18	19
Незавершені капітальні інвестиції	1005	257	257
Основні засоби	1010	27 052	36 842
первісна вартість	1011	33 670	43 715
знос	1012	6 618	6 873
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	27 324	37 113
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	37 182	35 915
виробничі запаси	1101	13 990	12 351
незавершене виробництво	1102	992	4 907
готова продукція	1103	22 200	18 657
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 082	2 309
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 764	1 601
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 258	5 204
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	3 258	5 204
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження дод. Т

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	47 286	45 029
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	74 610	82 142

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	602	602
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	32 703	32 703
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2 000	2 000
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	30 907	42 304
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	66 212	77 609
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	4 018
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	4 018
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	6 000	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	37	84
розрахунками з бюджетом	1620	202	22
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	115	61
розрахунками з оплати праці	1630	328	287
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 715	60
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1	1
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	8 398	515
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів державного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	74 610	82 142

Керівник

Головний бухгалтер

Януш Михайло Володимирович

Голод Олександра Дмитрівна

Януш Михайло Володимирович

Голод Олександра Дмитрівна

1 Кодифікатор вказує на територіальні одиниці та території територіальних громад.

2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БІЛЬШІВЦІ-РИБА" (найменування)

Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ

КОДИ		
2024	01	01
20542447		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	68 321	65 257
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(55 054)	(41 900)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	13 267	23 357
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	24	30
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(307)	(346)
Витрати на збут	2150	(882)	(194)
Інші операційні витрати	2180	(42)	(40)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	12 060	22 807
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1	-
Інші доходи	2240	30	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(694)	(238)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження дод. Т

Фінансовий результат до оподаткування:		Продовження додатка 2	
прибуток	2290	11 397	22 569
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	11 397	22 569
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	11 397	22 569

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	49 582	35 554
Витрати на оплату праці	2505	5 896	6 130
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 270	1 239
Амортизація	2515	538	404
Інші операційні витрати	2520	42	40
Разом	2550	57 328	43 367

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

[Handwritten signature]

Януш Михайло Володимирович

[Handwritten signature]

Голод Олександра Дмитрівна

Джерело: надано головним бухгалтером ПрАТ "Більшівці-Риба" Голод О.Д.